

طبعتين قويتو ندا

م. شامي

طبعیعتین قو ینو ندا

م. شامی

انتشارات روڈکی ۱۳۶۹

انتشارات رودکی

ارومیه: رودکی یاین لاری - تلفون ۳۳۸۲۸

کتابین آدی: طبیعتن قوینوندا

قوشانی: م. شامی

تیراژی: ۳۳۰۰

نشر تاریخی: ۱۳۶۹ - برنجی باسفی

جلدین طرحی: علی آقا آردی

چاپ و حروف چینی: شفاق

لیتو گرافی: گل سرخ

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۵	۱- طبیعتین قوینوندا
۸	۲- یاشایشیم
۱۲	۳- اورمو دستانی
۱۴	۴- اورمو ماھنی سی
۱۶	۵- قیرمیزی
۱۸	۶- چؤمچە
۱۹	۷- تجنیس
۲۱	۸- گونش چىرتىدىر
۲۳	۹- غزل
۲۵	۱۰- آذربایجان
۲۶	۱۱- غزل «ماوى كۈزلىر»
۲۷	۱۲- غزل - توب
۲۸	۱۳- تورك قەرمان لارى
۳۰	۱۴- تماشا
۳۲	۱۵- پائىزىدان بېرىتابلۇ

عنوان

- ۱۶ - ماوى گؤل
- ۱۷ - داغلار
- ۱۸ - دەلى باھار
- ۱۹ - آيىل گۈزىش
- ۲۰ - شعر و شاعر
- ۲۱ - غزل الله دېشىز
- ۲۲ - هېجوم
- ۲۳ - آنا گۇنۇ «بۇيولك تحفه»
- ۲۴ - آتامىن و صىبىتى
- ۲۵ - پائىز گەڭجەسى
- ۲۶ - تووفنگىم
- ۲۷ - عاشيق كىمىدىر و اونون رسالتى نەدىر؟
- ۲۸ - قوچاق تۈرك اوغلو يام
- ۲۹ - جىيغالى تەجىنис
- ۳۰ - سانسورچى
- ۳۱ - كور اوغلو؟ ياتىتنى؟
- ۳۲ - يازا جاخام
- ۳۳ - سازلاسۋز
- ۳۴ - نوروز بايرامى
- ۳۵ - حربه زوربا
- ۳۶ - سىنىن تارىن

صفحه	عنوان
٩٨	٣٧ - شاعر
١٠١	٣٨ - يادا سالاق شهریاري
١٠٧	٣٩ - غزل
١٠٩	٤٠ - بئیوک ضایعه‌لر
١١١	٤١ - طنز غزل
١١٢	٤٢ - باهاليق
١١٣	٤٣ - بازار احوالي
١١٦	٤٤ - دنيا جنگك لري
١١٨	٤٥ - محتكرلار
١٢١	٤٦ - داغلار جيراني
١٢٣	٤٧ - محاكمه، مقاومت
١٢٥	٤٨ - ايت هور رکروان گئچر
١٢٨	٤٩ - نه آز يميزو وار بيزيم؟
١٣١	٥٠ - غزل
١٣٣	٥١ - غزل
١٣٥	٥٢ - مسکن دردي
١٣٨	٥٣ - ائل لر هجومي
١٤٠	٥٤ - آذربايجان او غلو يام
١٤٢	٥٥ - ايکى چيراغ خاموش اولدو
١٤٦	٥٦ - يهر له آتيمى وئر توفنگىمى
١٤٨	٥٧ - دوستلارمنى سالين يادا

طبعيتعين قويينو ندا

قانلى. قادالى اروميه شهرى تارىخ بويو قورخولو حادنه لرلە
اۆز اۆزه دوروب و چوخلوتالانلار وئرمىشدىر.
بوگۈزل شهر دفعە لرلە اجنبى لراللىلە قانا بولاشىب ودارما داغىن
اولموشسادا يېنده اۆز وطن سئونە خلقىنин همتى ايلە يېنى دن يارانىب
و ايندى ايسە بير او زوكقاشى كىمى ياشىل باغلارىن و عظمتلى داغلارىن
آراسىپندا پارىلدا ماقدادىر.

جو شوب داشان چايلا رىن كوشولتىلە آخىناسى. يام ياشىل مىشە لرىن
عطرى صفاسى شور دىزىن گۇنش. آى و اولىدوزلارىن ضىاسى
آلتنىدا زمرد كىمى شاقاقلانىناسى و هابىلە طبيعىتىن بىر بىزە كلى گلىن
كىمى اۆزه گو لمەسى هر دو شونن ذوقلى و احساسلى بىر انسان بىر الهام
قاياناقى دىر.

اما تأسىف لر او لسوڭ كى او زون ايللەرن بىرى بوگۈزل سولار
شهرى نىن نازك خىال شاعر لرى چمن لرىن وحشى گل لرى كىمى اۆز-

اۆز لریته بیتیب و بیر نئچه صباح شیدا ببلل لر کیمی اۆز نغمه لری ایله
یورد موژون هنرو ادبیات گلشینیه شور سالیپ و سونرا چوخ سسیز-
سمیر سیز و نیسکیللى بیر صور تده ئولوب و آرادان گئدیرلر و او نلارین
یازدیقلاری گوزل اثر لری ده چاپ او لمادان قاباق ایتیب با تیب و حیف
او لورلار. یو خسا بو شهران قدیم زامانلار دان تو توب تا ایندیه کیمی
بؤبۈك بؤیوك شاعر لر و عارف لر سلسە ییدیر و منیم بوسئز لریمە او
نلارین تك توک سینه لر ده والىر ده قالان اینجە اثر لری لاب ياخشى-
شاهد او لا بىلر. دوغرۇسو بود ور کى ارومیه دە شعر و ادبیاتین رشد ائتمە
مگى مسئۇل مقاملا رین علاقە سیز لىگى و بى توجه لىگى نتیجه سیندە
و بېر دە شاعر لرین یو خسۇللوقى و الى بو شلوقى علیتىن ده او لموشدور.
یو خسا بو شهر شاعر پرور و بورادا ياشىيان انسان لار چوخ ظریف و
اینچە ذوقلارا مالىك دىر لر. ائله ایندیدە معاصر شاعر لرین اثر لرینە
دقىلە باخساق او نلارین ان دىگرلى و اۋرەك سۆھن شعر لرینە شاهد او لا
جا يق پس گلین بو اۆز - اۆز لرینە بىتن و حشى و گوزل گسل لریمیزى
طوفان لار و خزان لار بىلا سیندەن قول رو ياق، او نلارى بئىجرەك، آلقىشلا ياق
و اثر لرینە ياخشى دىگر و ئەرك. او نلارى حفظ ائدەك تا گلە جىك نسىل
لریمیز بىزىم کیمی اۆز بابالار بىنن ادیي ميراث لارىندان بى نصىب و
محروم او لماسىنلار. گلین بو هنرى يو كىسىدك و بېرداها او نون بىلە
زو الينا شاهد او لموي ياق.

بورادايىرى واردىر کى من رود کى كتابخاناسى نين مدیرى آقاي
قادر پارسانزاد دان نهايت تشكىر لر يمى بىلدىر دم کى اۆز سرمایھى و
تو كىمز شوقىلە بويولدا پىشىق دم او لو بىدۇر کى ارومیه شاعر لرینىن شعر

مجموعه‌لرین چاپايشتيرسين و بو اثر لرى فنا سئلينىدن نجات و ترسين.
اولسون كى بو خير ايشلىنىن آردى كسىلمە سين و بئله ليكىلە اوز آدىنى
بىر ادبىيات خادمى عنوانىندا يورد و موزون شانلى و پارلاق تاربخ
ادبىاتىندا همىشە ليك ثىتە يشتيرسىن.

م - شامى

١٣٦٨/١٥/٨

ياشاييشيم وياراديجيليقيم حاقتيندا....

من «محمود صادقپور» تعاونى شهر وروستا - سازمانى نين كارمندى ۱۳۲۷ نجى گونش ايلينده اروميه نين، بىكشلو محالىندا اولان «بارجوق» كندىنده واكينچى بيرعائله ده آنسادان اولموشام. كلاسيك تحصيلاتيم ششم ابتدائي حديندن آرتيق او لمایب و اوئىدا قونشو كند گوگە تېنه نين «نادرى» مدرسه سينده سونا و ئرمىشم، من اون اوج ياشمىدان شعر دئمگە باشلاديم و بو سحرىلى عالمه قىپىرىم قۇيدۇم بوئىدا دئيمى كى شعر خصوصاً آذربايجان ائل ادبىاتى ان كىچىك ياشلاريمدان آنامىن سود و ولايالار يلامنېم قانىما و ايلىكىلىرىمە قىارىشىپ و بوتون وجودىمە نفوذ ائتمىشدىر.

او گوندن كى آغ قارانى تانيديم واليم قلم تو تماقا عادت ائندى آنامدان اوئىرنىدىكىم بايانى لارى ولايالارى وهاپىلە كند يمىزىدە اولان آغ ساققال كىشى لرىن و قارىجىق آنالارين يادلارىنىد اقالان فولكلور خزىنە مىزى تو پلاماقاعلاقە گو ستردىم او قدر چكمەدى كى آذربايجان ادبىاتى

تمام گوزللىك لرى ايله منى اوزونه و ورغون ائندى آمانسىز قلم چالماغا باشلادىم معلم لريمىن ويولداشلاريمىن تشويف لرى و آقىشلامالارى گونو گوندنمنى مارا قلاندىرىدى او خودوم - يازدىم.

«كور او غلو» و «شاه اسماعيل» حماسه لرى «عاشق غريب» و اصلى كرم ناغيل لارى و بيرده چوخلاو قوشمالاردىواني لر، تجنيس لرباياتى لار تاپماجالار - آتابابا سۆز لرى وها بىلە باشقاتو پلا دېقىم فولكلورىك اثرلر گىتدىكىجه منى اوز آنادىلىم و او ندا او لان ظرافت و اينجەلىك لر لە آشنا ائندى زامان اۋتدۇ كىجه شعر، موسيقى و نقاشى هنرلىرىنەئىلە و ورغون او لدوم كى داها بىر گون او نلا رسىز قرارىم گىلمەدى شعرا يله آغلادىم شعرا يله گولدوم دوغروسى بىر آندا بواينجە صنعت لردىن آيرىلا بىلە دىم شعرو موسيقى منى اوز جادوقانادلا ريلا گۈيلىرە قالدىرىدىلار. كندىمىز يىن آخارچاي لارى جوشقون بولاق لارى. ياشىل باغلارى، صاف هواسى و مخمر كېمى گۈرى چمن لرى منىم ايلك دئىدىكىم شعرلىرىمە او زئاثىرىن باغيشلايدۇ چوخلا تو صىفى ولېرىك شعرلىرىن يا رانما سينا سبب او لدو آى لار گىچىدى وايل لر دولا ندى چوخلا شاعر لر لە گ سورشوب و آشنا او لدوم شعرلىرىمە همىشە محروم خلقىمىز يىن دردلىرىنى تىرنىم ائندىم دفعەلر لە شعرلىرىم ارومىھ راديو تلوiziyonوندان او ز سىيم و يسا آيرى گويندە لرىن سىن لرى ايله يايىلدى شعرين او غرون دانه بلالاركى باشىما گىلمەدى اما يىشىدە همىشە ادبى يغىنچاڭ لاردا اشتراك ائدىب يازدىم وزمانلا آدىملا دىم.

اما نا گەھان بىر معجزە او ز وئرىدى بلى ايراندا انقلاب او لدو شاه

قاچدى بئتون ايشلر دىشىلدى ايل لر آرزو سون چكىدىگىم كتابلار بير
بىر دالىجا سئل كىمى بازار اتؤكولدو «صابر» ين هوپ هوپ نامەسى
«فھۇلى» نىن كلىاتى «معجزىن» ديوانى «نسىمى» نىن سەچىلمىش اثرلرى
و ساير معاصر شاعرلرىن شعر مجموعەلرى جوربجور غازئەلسر و
زورناللار نشر اوaldo داھامىن سئوينجىم يئرە گۆيە سېغمادى آنادىلداھ
چىخان مطبوعاتا شعرلىرىللادىم، انقلابىن غلبە سىنە ماھنى لار قوشدو
عاشىق لارا سۆز و ئىرىدىم و بىئەلىككە من م «شامى» تخلصى ايلە كىندە و
شهردە و ادبى محفل لرده ياواش - ياواش تانىلدىم.

ايىندىلىككە لاب آز دئسم ايکى مىن صفحە لىك هله بلکە دە
يۇخارى فارس و تۈركىدىللىرىندا مختلف نوعلاردا شعرلىرىم واردىر كى
هله يەجام شكىلدە بىر يئرە توپلامامىشام او مودوم وار كى ياخىن گلە
جىككە صاحبىل و شعر سئون يولداشلاريمىن ياردىملارى ايلە بسو ايشە
موقا اولوب و اونلاريداكتاب صورتىندا عزيز و حرمتلى وطنلاشلارىما
يازىب تقدىم ائدهم.

عزيز هموطن لىرى سىز بوكتاب دا منىم طبىعت و اونسون گوزە
للىك لرى حاققىندا قوشدو قوم شعرلىرى و بىر نىچە قطعەدە سىاسى و اجتماعى
منظومەلرىمى او خويورسو بوز آنجاق بونو دئمەلەيەم كى بوشعرلىرىن
چو خوايرانىن اسلامى انقلابىيىدان قاباق و منىم كىندە ياشادىقىم ايللارداھ
يازىلىميسدىرىالبته بوكتابدا باسylan شعرلىرىن بىر حىصەسى دە انقلابىدان
سو نرا يامىزلىك اولورلاركى اونلارىن دايماز يلان تارىخلىرى اۋز آلت
لارىندا قىداولون بىدور.

حرمتلى او خوجولار انشاء الله اڭر عومۇراولسا بوكتابىدان

سونرا چو خلو انتقادى، اجتماعى سیاسى و حماسى شعرلى يىمده واردىرى كى
اونلارى دايىرىشە توپلايد و چاپ ائتمگە حاضر لاياجاغام.

ادبیات هوسکارى م. شامي

اورمودستانی

قوشام سنه دستان اورمو
هریانین با غبوستان اورمو
عالم سنه حیران اورمو
پاشیل لانا ر هریان اورمو

سازیمی آلمیشام اله
اودلار سولار دیاریسان
گوز للكین وصفه گتلمز
چایلارین شارهاشار آخار

شاعر سنه ماهنی قوشار

گورمويه سن خزان اورمو

«بند»ین گوزل با غچالاری
دنیزدن داغدان نسه دئییم؟
قاینار بولاق دان نهدئییم؟
سرین يا يلاقی دان نهدئییم؟
قالین - قالین مشله لره
با خیب او زاقدان نهدئییم

گرهک سنى باشدان باشا

تعريفه سین «اوزان» اورمو

«زردشتی» سن بو گو تمر من *
تاریخده ایز سالیب گندیب
«عمر خان» لار سیمیتفولار
ستده بیر باش چالیب گندیب
«مارشیمون» لاز زئوبگلر
اجل جامن آلب گندیب
«عاشق فرد های» نیله دین?
بیر جه آدى قالیب گندیب

شعر و صنعت او جاقیسان

گؤزل آذربایجان اورمو

شاهد اولوب نه گۈنلرە «سیر» داغین» الئیمان» داغین
آجى - آجى قوه - قره زاوللارى گونلىرىن گئچىب
قاناباتىپ تېھ، دره چوخلودؤيوشلىرىن اولوب
آنjac سنى تارىخ بويسو يىر طرفە چكىپ هىرە باشىن عجب بلالى دىرس...
وئىيىسىن چوخ تالان اورمو

داغلارىن اصلاح بىچرىپ گوزل شانىن شهر تىن وار
كۆرد، آسورى. ارمىنى لە قىرىلمايان و حدتىن وار
بولۇندا جاندان گئچىرلىر وطن سئون مىلتىن وار
دشمنە بسويسون اگمه سن غىسر تىن وار قدر تىن وار
شاعرىن وار «شامى» كىمى
ياشا - ياشا جسوان اورمو

۱۳۵۵/۶/۵ اورمو

اورمو ماهنی سی

اورمیه نین داغلارى	گۈرنە وئریپ باش باشا
ياشىل دونلىو باغلارى	گللىن كىمى بىزە نىب
باھار لارى ياي لارى	ائىل لر چىخار سېرانا
جوشقۇن آخاچاى لارى	بۇرا سولار شهرىدى

گور نو باھارى	كىكل «بند»ه سارى
باساغلاردا باساري	داغلاردا باساري
عطرى صفاسى	خوشد ورهاواسى
نارى گىبلاسى	گوى باغچىلارين

آبنا كىمى پارىلدار	اورمو گۈلۈ اوزاندان
جوشار - داشار شارىلدار	سرىن - سرین بولاق لار
مشەلرده قوش سىسى	انسانلارا روح وئرەر
نه غمى؟ نه غصەسى؟	اورمودا عمرائىدە نىن
بال كىمى آمرىوت لارى	شىرىن - شىرىن توت لارى
قىرمىزى ياي قوت لارى	اۋز و مىسىرى يىمنىن

شىرىن دىل لرى	او رموائل لرى
آچار گول لرى	گوزه ل چؤل لرى
دؤيوشلو شانلى	تارىخى قانلى
قارلى دومانلى	او جا داغلارى
اورمئىه نىن داغلارى	گۈرنە چاتىپ باش باشا
ياشىل دونلسو باغلارى	گۈلەن كىمى بئزە نىب

١٣٦٨/٦/٢٢

قىرمىزى

شىن باهار دىرىگل لر آچمىش هر گلستان قىرمىزى
لالهزار او لموش سراسر باغ و بوسنان قىرمىزى
قىزىل گونش دان يئىننە تئزە چىرتدىرقان كىمى
بويانىدىر باشدان باشا آذربايجان قىرمىزى

طبعىتىن قىز وقتى دىر من چىخىميشام سيرانا
شاعر طبىعىم جوشاكلىرى گۆز تىكىرم هريانا
مېن كونولدن و ورولموشام بىر گوزلرى جىرانا
من گىيەرم قارە اما نازلى جانان قىرمىزى

بوقايدادىر هر گۆزلىدە ناز ائدهر اۇز يارينا
حسرت قالدى دردىلى كرم اصلى نىن دىدارينا
شىرىن دئىيب تىشه و وردى بىستون داغلارينا
اولدو «فرهاد» دىن فانىندان طاق بستان قىرمىزى

بو گوزللىك بو الطافت دئىبن هانسى گول ده وار؟
بئله ياشىل باش صونالار دوشوب هانسى گؤلدەوار؟
آختاراسان هردىيارى آنجاق بىزىم ائل دەوار
آلا گۆز لو، قارا قاشلى، لې خىندان قىرمىزى

قامت دكىيل قىامتىدىرىمنى سالدى حيرته
تعرىفىندىن عاجزاولما اى دىلىم گىل غىرته
قىبورىم. قىبورىم ساچلارىنى تؤكوب گوزل صورته
باغلايدىر هر تىلىنە لعل و مرجان قىرمىزى

شوخ پىرى لر مکانى دېرىورد و موزون ھېرىشى
مېن گۆزەلە برا بىر دىر حقيقةتىدە هېرىرى
«شامى» باخىب الهام آلدى او لدو خلقىن شاعرى
جانىن قويد و يار يولوندا يازدى ديوان قىرمىزى

۱۵/۳/۱۳۵۶ اورمو

چۈچە

آغاج ايدىم يېرىيم ياشىل مئشەلر
بىر گۈن دىگىدى منه آغىز تىشەلر
بىر ياد كىيشى منى اوردان آييردى
كىسى، يوندو، گۆزل چۈچە قايىردى
كەلىپ دوشۇم بىر صىنمين اليه
بوسە و وردوم دوداقنا، دىلىنە

بىر گۈن داھامنى گۈردى وبىر عاشقىن
دئدى: عجب بىرساز او لار بوقاشىق
بىر نىچە تىل سىنهم اؤستە با غلاڈى
زخمە و وردى نىمەلريم آغلارام
اوزاماندان حزىن - حزىن آغلارام
عاشق او لان اۋرەك لرى داغلارام

**

تەجنبىس

يانىندان اۇتنىدە ئۆزۈمە گولدو
آزقالدى جانىمى آلا دلبرىم
دوداتى غنچە دىر ياناقى گولدو
گىئىنېب ياشىلا آلا دلبرىم

بندالىدوم ساچى نىن چىن - چىن تارىندا
او زون گىچە لرىن قالدىم تارىندا
دىنلە سىز يلىتىمى كۈنول تارىندا
اي گۈزلە كۈزلەر ئەلا دلبرىم

پېشان ساچىلارى سال اۇزە دارا
چىك منى «منصور» تىك زلفونلە دارا
بو گىنىش دينادا دوشموشم دارا
قويماعم لە منى آلا دلبرىم

حسنون باره سینده گلدى هر آيه
«مجنون» تك بيلميرم گندهم هارايه
سن منى گتيردين آخير هرايه
اوئره ندين حيله يه آلا دلبريم

سن چؤل لره سالدين عاشيق «شاميني»
بيرايندين «شامي» نين سحر شاميني
«شامي» دن ايسته سن عمور شاميني
ديبه رسنه قربان آلا دلبريم

۱۳۵۶/۱۱/۷

گونش چىر تدىرى

دان يئرى آغارىر ظلمت چكىلىرى
ياواش - ياواش چىرتدىرى سحر گونشى
صباح يئلى اسىر ترپە نىر گول لر
يارىر بولوت لارى ظفر گونشى

خوروزلار او يانىر درين يوخودان
خلقه مژده و تۈرىر سحر دانىنى
دؤيوشىلدەن چىخمىش يارالى گونش
آخىدىر چايلا را قىزىل قانىنى

سرىن بولاق لارين سوپۇ شاققىلىدىر
چمن لر اۆزۈندە دورولور گەچىر
سحرىن عطىرلى صاف ھاوا سىندا
آخىر حلقة - حلقة بورو لور گەچىر

قارانلىق گئجه لر بوغسادا بىزى
دو يولور سحرىن سرین نفسى
دەيانى دوتىسادا بىرقارا سكوت
مئشىدىن قۇوزا نىرقۇشلارين سىسى

بويانير شفقين آغ پىرده لرى
قىرمىزى گول كىمى آچىلىرى گونش
محواولور گئجه نىن قارا سيماسى
شانلى اولكە مىزه ساچلىرى گونش

نسيم اللرىنى سولاراچكىپ
بو خولو گول لرىن اۋۇزونه چىلىرى
ايپكىدىن يوموشاق قاناد لارىلا
چىلى چىچك لرىن ياناقين سىلىرى

آخ نئجه گؤز لدىرى گؤزلوشون سەحر
ياردان الهام آلىرى دوداقىن سنىن
گئجه نىن ساچىندا بىنە دوشموشم
گىئل ئوپوم اى سحر اياقىن سنىن

غزل

ياحق قوشوتک سسله يەرم هر گئجه يارى
يار - يار دىيەرم تاکى او لار دۆز گئجه يارى
بىر كيمسه ياتانماز گئجه راحت هر اييمدان
از بسکە سيزيلتىم او جالار عرشە يوخارى
بىر لالە ياناق، پستە دوداق، آهو باخىشلى
بىردفعە اليمدن آپارىب صبرو قرارى
غم غصە، يېمىكىدىن قوجالىپ دو شدوم اياقدان
بېش گۈن داها چىكمىز بىلىرم باشىم آغارى
مجنون كىمى هرىئىرده منى دىللەر سالدى
بىرقدى او جا گۆزلىرى گۈئى تېل لرى سارى
عالىم منى دانلىر او جفایپىشەدن ال چىك
اوندان گئچە بىلەم دۆز و باخ قور سالادارى
آى چىيىخدى بىدىرنىدى قارا نلىقلارى بوغدو
يارب گۈنومۇن سىررى نەدىرى يۇخدۇ چىخارى
بىر ائىلە گۆزلىلىك كى او مە پارە دە واردىر
آخر چىكە جىكدىر منى دە داغلارا سارى

«شامى» گۆزۈنۈن باشلا رىنا اولما ساچارە
آخىر يغىلار عالمى پېر يول سئل آپارى

۱۳۴۵/۶/۳

آذربایجان

یارانیسان آلسولاردان
یاشا - یاشا آذربایجان

داش تورپاقین لعل و مرجان
یاشا - یاشا آذربایجان

داغلار یندا جیران گزهर
سو لار یندا صونا ائزهه

شاعر لریسن اینجی دؤزهه
دیلده ائدهرسنی دستان

یاشا - یاشا آذربایجان
توک پا پا قلی مرداوغوللار

بئجريسنه قوینونداوار
گونش بورد و گۆزل دیار

یاشا - یاشا آذربایجان
قهرمان دیر، ائلين سنین

جوانلارین ایگیت، اصلان
نه شیریند يردیلين سنین

یاشا - یاشا آذربایجان
جانیم او لسون سنه قربان

یاشا - یاشا آذربایجان
یاشا - یاشا آذربایجان

غزل «ماوى گۆزلر»

او گۆزلر جانىمى آى قىز آلىرى گىزلىنىدە گىزلىنىدە
ايلان تك باغرىمعىن باشىن چالىرى گىزلىنىدە گىزلىنىدە
نه قدرت وار او گۆزلرده دما دم حىرتىم آرتار
باخاندا جانىما او دلار سالىر گىزلىنىدە گىزلىنىدە
ئىچە حىلە؟ نه افسوندور؟ او مىستانە باخىشلاردا
قرارى. دىنى . ايمانى تالىرى گىزلىنىدە - گىزلىنىدە
او ماوى گۆزلىرىن ئالىم چاخير درياسى ديرسانكە
منىم كونلۇم او دريايىه دالىرى گىزلىنىدە - گىزلىنىدە
نه قاچماق قدرتىم واردىر، نه بىر لحظە دوروب باخماق
أۈرە كىدە غەمىلى اسرارىم قالىرى گىزلىنىدە - گىزلىنىدە
قرارىن «شامى» نىن آلمىش بو آهو گۆزلۇ دىلبىرلى
گۆزوندىن هر گىچە ياشى جالىرى گىزلىنىدە گىزلىنىدە

غزل - تو توب

ایندی بىلدىم کى بو ظلمت نىيە دنيانى تو توب
يارىمىن گئۇن اۆزۈنۈ زلف پريشانى تو توب
تؤکولوب هر طرفه سئل كىمى قىورىم - قىورىم
بىراپىك پرده كىمى راھ تماشانى تو توب
نىچە من ساكت او لوم يارىمى اغيار آلسىن
قىزاران گۆزلىرىمى غېرتىمىن قانى تو توب
قىرمىزى دئۇن دىگىلى دىلىرىمىن اگىنىنده
آھىمىن آتشى دىردامن جانانى تو توب
بىرجه تك من دىگىلەم يارىن اليندن داغلى
بولبولون نالە جانسوزى گلستانى تو توب
عاشق صادق او لان دنيادا مشهور او لدو
«شاميا» بولبولە باخ شهرتى هريانى تو توب

تئورك قهر مان لاري

ساواش گونسو سوار اولسا آتاتورك
آلقىش دىيەر تئورك اوغلۇنا «آتاتورك»
داغ دره دەيئل توزۇندا چاتا نماز
اگر آتين بىلى ئوستە باتاتئورك
تو تار بو غار جايىاقىندا قوش كىمى
قارى دشمن گىرمىش اولسا چاتاتئورك
بىر قانىنا دوخسان دوققۇز قان ايلەر
بىر دامـلاـدا قويـماـز قانى باتاتئورك
باشدان اياق شرف، غيرت كانى دير
كيم گئروبدور اوز ائلىنى آتاتئورك
گورسە بىور دون اجنبى لر ئىيندە
ممکن دىگىل بىر كىچە دە بى تاتئورك
محالدىرىكى مردىن بىرتىك تو كونو
يوز نامىرىن چۈرەكىنە ساتاتئورك
عهدىم بىودورهامى وئرە ال الله
مالىـ مالاـ جانى جاناـ قاتاتئورك

بوندان باشقا يوخ «شامى» نىن دىلەگى
بىر گئن او لا مرادىنا چاتاتئورك

١٣٥٥/٨/٢

تماشا

سویونوب دوشوبسن چىممىگە چا يا
سو اىچىنده بىزىر بىدىن آبا
قىزىل ياناقلارىن گولدن باج آلىر
ھۇرۇك لردىلىندا گلەمىرى سايما
يۇووندو قجا زلال سويون اىچىنده
اشىلدىر بىدىن دئۇنور آينا يا
سىنهن اوستۇ سانكى ليمۇ باغىدېر
زىنخانىن او خشور قىزىل آلمایا
چو خدان سىنبن خىرىتىنى چىكىرم
ايىنچە بىتللىم سالما منى آخ وايما
اي بلور بىدنلى غنچە دوداقلى
كىل مەرمى سىنهنى سىنه مە دايما
انصاف ائله آى قىز سولامامنى
شاعرم گلەمىشىم بىر تماشا يا
قوى سنه بىر باخىم بارى دويونجا
يازىقام امكىيەم گىشىم سين زايما

آهو گۆزلوم منى حالدان ايله دين
شامىيا بير بوسه وئيرىسن؟ و يا:
داها بوندان آرتىق دؤزه يلىمیرم
ايستىرم سوپۇنوب آتىلام چايان.

پائیزدان بیر تا بلو

پائیز يئلی کوچه لرده کوشولدور
آپار يرى تىکان لارین کولونو
خزللری وورور گئویه سېھلیر
سۇبورورى كند يمیزىن يولونو

من گئدیرم باعچالارین سيرىنه
بىر آخشامدىر گئۇن بولوتدا بوغولور
هر باخدىقىجا طبىعتىن رنگىنه
اۋزە گىمە يېنى الهام دو غولور

عاشقىلارين سازى كىمى سىزىلدىر
اياقىمىن آلىتىدا كى خزللر
خزان اودلو قلينجىنى چكىنده
يانىب سولوب يئرە دوشوب بواللر

الوان رنگه بوياينبدير طبيعت
آغ، قيرميزى، بوز، قهوهاي، گئوي، سارى
«منوچهرى» فارس شاعرى دئميشكىن
سانكى او لوب بويا قچيلار پالتارى

هر آجاجين قوپولاندا يار باقى
ائله بيل كى يار باشيندان شال دوشور
شاختا ورموش چيچك لره باخاندا
يار باق كيمى اوره گيمه خال دوشور

گلشن لرين گوزل رنگى بوغولوب
چمن لرين ايپك دونوسؤ كولوب
گلين كيمى آجاجلارين باشيندان
آللى، گوللو بئزەك لرى تۈركولوب

سو يوق كولك آجاجلاري تىترەدیر
قوجا سئيود خسته كيمى زارىلدىر
داغ باشيندان شلالەلر تۈركولور
درەلرين سيمە سىنده شار يلدىر

مئشه لرى شيون سسى بئورو يوب
جيغها جيغدان قولاقلاريم كاراولور
دسته - دسته سغىر چىن لار او چاندا
گئيون اوزو گئچە كيمى تار او لور

قاناد چالىب قوزانىرلار هاوايا
بىر شىققىلىتى اشيدنده قار قالار
فيكىرە كەندىب اۆز اۆزومە دئيرم:
بو گون سحر قىش يېتىش قار، قالار

باخ باغچانى دولانىرام با خيرام
گلستان لار تىكانلىقا دۇنوبدور
بنفسه لر يېر لرىنده قورو يوب
لاھلرين چىرا غلارى سۇنوبدور

آغا جلاردان باشىم اوستە اللهنىر
قىزىل كىمىي كەمۈش كىمىي خىزىل لر
ائەلە بىل كى قولاغىما او خورلار
قزائىل لار غىلى - غىلى غزللر

سو يوق كولك آغا جلارلا كوله شىر
خستە جانىم ياواش - ياواش اۋشورى
دىنلە يېرم با يقۇشلارين سىسىتى
بدنېمە بىر گىزىللىتى دوشورى

بوردان او زدان كولا، كۇتكۇپارىب
او دون يغىب با غدا تو نقال ياخيرام

بىرداش اوسته او تورورام بوزامان
پىچىلداشان يارپاق لارا باخيرام

غىلى پائىز منى فيكىرى سالىرى
طبعيم دۇ نور يئنه آخار بولاغا
بىرلال سكوت داغى - داشى قوجاقلير
آددىم - آددىم گئجه گلىرى قاباغا

ھەچ بىلمىرم نىچە ساعت نە قدر
طبعىته باخا - باخا قالىرىام
بىردىن بىرە هوشوم گلىرى باشىما
شقق آتىپ قاپىمىزى چالىرام

١٣٥٦/٨/٣

ماوى گؤل

قىزىل گونش باشىن قوزوراقدان
نور يايلىرى يواش - يواش عالمه
آغ گول كىمى آچىلد يقجادان يئرى
سيخ مئشە يە قوشلار سالىر ھەممە

ماوى گؤلۇن كنار يندان گچىرىم
زلال سوپۇ گۈز گو كىمى اشىلىدىر
سحرىئلى سرین - سرین اسىرى
قمىش لرىن يارپارق لارى خىشلەدىر

دېنلە يې كن ايا قمبىن سىسىنى
قورباغالار سىلارىنى تىز كىسىر
توسبا غالار جومور گۈلۇن اىچىينە
ايلان اوژۇن گىز لەمگە تله سىر

وحشى قوشلار هولكوب قالخير هاوايا
گؤلون سويو شېلئير بولانير
زىللە يېرم بوشلوقلارا گۆزۈمۈ
دۈزۈم - دۈزۈم درنا گۈيىدە دولانير

باشى اوتموش قوجا خرگىز سؤبۈدلەر
گۈل باشىندا تمكىن ايلە چۈكوب لەر
اوزون - اوزون ياغىش يوموش، يام ياشىل
ساچلارينى سوازونە تۈركوب لەر

سارماشىق لار آغا جىلارا دولاشىپ
سوگوللىرى گۈلۈن اوزون بئرلۈپ
يئىل اسد يكجه دالغالانىر بىچە نك
بوگۇن مندە شعرە الهام تۈرلۈپ

قىپ قىرمىزى تئزە آچمىش غنچەلەر
ان اوتانجاق قىزلار كىمى پئور توب لەر
ورق - ورق يارپاق لارىن اىچىننەدە
لېچك سالىپ باشلارينى اورتوب لەر

سۇنگۇ كىمى چو خلۋايلان ياسدىيقى
ماوى گۈلۈن كنار يىندا بىتىپ دىر

جگن لرین قوبولارین کاميندا
منيم قدديم بويلا مادان اينيب دير

گئون باتيرى كنده طرف گليرم
بىلىرم كى يئنه طبعيم جوشما جاق
بوفسونكار طبىعتىن و صفييده
بو گچه بيرىئنى نىخمه قوشما جاق

۱۳۴۴/۶/۱

داغلار

ناغيل لار دنيا سين ياديمما سالير
هيبتلى، وقارلى. دو مانلى داغلار
دئيرم گئوره سن‌ها چاندان قالير
«قاچاق نبى» لردن نشانلى داغلار

قوش قونماز قايالار اوجا زирوهلىر
بولوت لار باشينا قار ياغيش الهر
بسو اوزون عمر وندە گئور وبدور نهلر؟
يا غيشلى، چيسكىنلى. طوفانلى داغلار

باشى بولوت لاردا. يئرده ايلاقى
لالەدن كويىنهگى قاردان پاپاقي
قارتال لار مکانى، شىزلر يا تاقي
«كرم» لى «غريب» لى دستانلى داغلار

قوجا دنيا ميزين اولموش بئزدگى
در دلره درماند بىرگولو، چىچىگى
چىخاسان سيرانا آچار اوئره گى
سوسنلى سونبوللو، رىحانلى داغلار

سىلدىرىم داشلاردان توکولر سولار
يابىلار دؤ شونسده قويون، قوزولار
آى لسى گىچە لىرده نه گۆزل اوilar
نى سىسەلە ياتان چوبسانلى داغلار

دوه قساطار لارى بئليندن آشار
درەلر ايچىنده يېل لىر او لاشار
قاياalar دىيىنده بسولاقلار جوشار
كەھىيكلى، ماراللى، جىرانلى داغلار

بولوتلار گورولدار يىلدىرىم چاخار
سئل لر كۈپو كله نىب شارها شار آخار
اوزاقدان بويلانىب بىرىپە باخخار
ايگىتلىر او ولاقى، قافلانلى داغلار

بىر آزگەنچىر، گەچىمىز يېل دن ياغىندان
بو لوت لار چكىلىر عرشين طاقىندان

بويون شالى باغلار گۈزى قور شاقىندان

صفالى، گۈزمهلىسى، اورمانلى داغلار

گچە باشلاريندا آى چىخار باتار

اولدوزلار بيربىرە هى قاش گۆز آتار

قارادىولر كىمى يان يانا ياتار

قوملارى مروارى - مرجانلى داغلار

ايستر «سەند» اولسون ايستر «ساوالان»

بىنر دؤشلىرىنده گۈل، گوھن، تىكان

ۋئەر قىللەلىرى سىمرغا مىكان

قىرقىلى، قىجىرىلى. طرلانلى داغلار

تىزه چىرتىدابانسا سحر گۇتشى

اوجا زىروھلىرى او پىر گۇنشى

آخشامىلار قسوينونا تېرىگۇنشى

الوان افق لىردى او قانلى داغلار

«مجنونى» «فرهادى» دىيل لىرە سالدى

«كوراوغلو» «بابكى» باغرىبا آلسدى

اونسلاردان بىزە بىرە حماسە قالدى

«قىر آتللى»، «بئۇز آتللى»، اوزانلى داغلار

ارهنلر بساشىندا قالالار قورموش
ياغى لار قارشىندا يىغلارىن بورمۇش
اونلارين روحى دىر بلکە دە دورمۇش
گؤپىلسرە چىكىلىن بسوشانلى داغسلا

طىبعت گۈستەرىرنە معجزەلر
حىرتە غرق اولور با خدىقجا بشر
آغزىندان گۈپىلرە آلوو پوسكۈرەر
سىئە سى من كىيمى ولكانلى داغسلا

«شامى» يېم گلەمىشىم يوللار او زونى
او خورام «آى چوبان قايىتار قوزۇنى»
با سەمیشام با سەرىما الھام سازىنى
گۈرنەلر دېيرم ب سورانلى داغسلا؟

١٣٥٦٢/٣٥

دەلى باھار

باھار گامى گالىن گەندەك
طېيىغىنىن ۋوجا غينا
قوشلار كىمى نۇمە دىيەك
چىچىكلىرىن قسولا غينا

قاناد لاندى يئە يىللىر آخاچايلارجوشوردا شىر
دستە - دستە گۆلە يىنلىرى سۇينجىلە قاقيقىلدا شىر

باخ لالەلر ساقى يكىمى قىزىل جامىلارلىرىنده
آل گەئىنېب او ينساييرلار آذربايجان چۈل لرىنده

أۆزە گولور توم آغاچلار گاھ اوياندان گاھ بوياندان
باشلاريندا گوللىرى آچمىش زمردن برلىاندان

آغ بولوتلار خار يلدايير يئە بىزىم چۈللىر اوستە
مروارىلىرى سېلە نىر تئزه آچان گوللىر اوستە

سۇنبوڭلۇرىن بىر چىكلىرى ياغىشلاڭدا اىسلام نىرى
غۇچە لرىن كۆپىنگىلىرىندا كېپ يابىشىر جانسلارىندا

بىزىم او دلار دىسار بىندى گۈزلى لىرىدە بىلە او لار
كەنگۈزلىسىن دەلى بىاھار گەلەپ گەلەپ لورسەن

۱۳۵۴/۱/۳۰

آييل گونش

اۋ لىكمىزه ياييل گونش
او دلار يور دو دومانلىقدىر
اود گئوتورەك او جا قىيندان
حسرت قالسىن آى او زونه
چىخ افقى قاناس بويما
خلىقىزىزە حىركىت وئر
دوش ايچىيندە يو يون گونش
سنى سىلىر سحردانى
قارانلىقىدان گادىك زارا
شقىقى لىرە سوزول گونش
قاناد لارى آچ وطنە
بىلە سحر چىچكلىرىن
قىزىل گولون آل ياخانىن
سونبوللىرى تومارلا گىل
قارا گوندن نجات وئرەن
دىمىزلىرى شېلىرى

آييل گونش، آييل گونش
«بابك» يورد وقارانلىقىدىر
چىخ درەلر قىوجاقىندان
زرساچلارى ياي او زونه
ظلمت باغرىن اويا اويا
چۇلۇمۇزە بىر كىت وئر
ابچ بولاقىن سو يون گونش
هر خوروزكى وئرىر بانى
گىنجە او زون گىنجە قارا
نور گۆزە سى قىزىل گونش
سو نگوللىرى ساچ وطنە
با غربىنى يار فلكلىرىن
ئۇپ غەنچە نىن دار دوداقىن
چمنلىرى هامارلا گىل
اي عالىمە حىيات وئرەن
آش داغلارى تېلىرى

بوز کیمی دیر بیزیم بویش
سنی گؤزلور دان او لدویزی
یورد و موزا کسولگه سالیب
قیرو وباسیب «چنلى بئلی»
هر طرفه یاییل گونش
سەنلى سحر بیزیم اولسون

گل توپراغا ایستى لیکوئر
ای گۇیلارین گسۈزل قېزى
ماوى گئگى بولوت آلب
چىخ سئویندىر بیزیم ائلى
آییل گونش - آییل گونش
شەنلى سحر بیزیم اولسون

۱۳۵۶/۱۱/۹

شعر و شاعر

احساسین ان ظریف پرده لریندن
شاعرین سؤز لری سؤزو لسون گره ک
با غلان نسین بیر تله مرواری کیمی
مهارت گئوجویله دؤزو لسون گره ک

ایستر قوشما او لسون ایستر غزلی
او لسون هر کلمه سی، دادلی، مزه لی
الهام قیز لارینین گولدن گؤزه لی
شاعرین اوزونه از یلسین گره ک

هؤرولوبن بیر بیرینه تو خونسون
هر مجلسده دئنه - دئنه او خونسون
مردی اویسون نامر دلره تو خونسون
دشمن اشیدنده پوزو لسون گره ک

گۆزدولوب آغلاماز اۇرەك دولماسا

بولبول نالە ائتمىز گولوسولماسا

شاعرين قلبىندە سۈزۈ او لماسا

دوداقى غنچە تك بئزولسون گەرك

گۆزەل شعرىن بنزرى وار گول لارە

ذوق وئەر احساس وئەر ائل لارە

چاتماق ايچۇن هنر سئوەن ال لارە

شاعرين بطىنىندە ئۆزولسون گەرك

شاعرم سئوزلىرىم اىپك دير اىپك

طبعىم بىر باغچادىر آچار گول، چىچك

پولاد مصرا علارىم منىم تك به تك

قىزىل سولارىيلا يازىلىسىن گەرك

اشيق گلمە جىكىدە دىئىب گولەندە

سئوينجى، شەنلىيگى ائل لر بئولىندە

زماانە قوجالدىب «شامى» ئولەندە

قىرى سىنە لارە قازىلىسىن گەرك

١٣٥٥/١٠/١٣

غزل الله دوشمز

به به نه گوزه‌لدير بئله دوران الله دوشمز
بو گول، بو چمن، بيرده بو جانان الله دوشمز
گول فصلی دی چيغ چول لره ديانى دولان گز
بو عمره و فاي خد و بو امكان الله دوشمز
باخ چايلار آخىر دوم دورو هرياندا گوموش تك
دائيم بوسولار بو گول و ريحان الله دوشمز
فرصت واريكن قويماليندن گئنده هييات
بومى، بومزه، بومه تابان الله دوشمز
گول فصلی اولا، دلبر اولا، بيرده جوانلىق
هم شعر او لا هم باع ايله بوستان الله دوشمز
هرياندا آجاج كولگىسى قىزلار چالىر، اوينور
جنت ده بئله حوري و غلمان الله دوشمز
دينله بو گوزه‌ل نغمەلرى هردم ائرە كدن
پيس گوزدن ايراق تارايله قارمان الله دوشمز
سيرايت مئشەنى باغي گوزه‌لر كناريندا

هئچ ياندا بئله گوزلری جيران الله دوشمز
«شامى» ساڭايىن قارىنى بىل اى گوزو شهلا
مېن ايل گزە سن بويلە غزلخوان الله دوشمز

۱۳۵۷/۲/۷

جوجہ

بو شعری عراقین ایرانا حمله ائتدیگی چاغلاردا یازمیشام

قوچ عسکرلار ھجوم ائدین
بىار اقلانىن قارشى ئىترىن
دشمن دؤن سوب سئىلە گلىرى
اۋز دوندرىپ بىئەلە گلىرى

هويido - هويدو آي جوانلار
يوخسا تاریخ بیزى دانلار
چكىن قلينج تؤكун فانلار
خسار قويماين گسواله گلىر

آلين‌اله آل بایراقی
قارانی دشمن آشیب داغی
دور و یون آنا تور پاقی
دو شوب چوئلدن چؤله گلیر

六

کهليك كيمى قاقيقيلدايسين	مسلسل لسر شاققىيلدايسين
تؤلكسو دؤنوب يئلەمە گلپير	وروون، وورون واققىيلدايسين
*	
گۈرمۇيوب قىزقىن داوالار عجىب ياساخشى تئلە گلپير	دشمن دانىشىر يساوالار عاشيق چال جىنگىها والار
*	
هابىدى درىالار نهنگى دشمن «چىلى بئلە» گلپير	بورو اى داغىلار پىنكى گۇنورون تۈپى تۇفنكى
*	
دشمن اؤستە سۈرۈن تانكى داش با غرينى دەلە گلپير	قورخويون خدورسىزىدە سانكى بوگوللەلر آھاي يسانكى
*	
آتساق سىزى مىن پارەلر هر كس گللسە ئولە گلپير	نارنجىك لسر خەمپارەلسر قاچىن - قاچىن بىچارەلسر
*	
آچ گۈزلۈي اىرانى گۈر بىر باخ بىزىم ائلە گلپير	قارى دشمن - ايمانى گسۈر بو دالغالى عسانى گسۈر
*	
كوشولده بىر طوفان كيمى شاھىر باخىر دېلە گلپير	ائىل لسر يمىز اصلاح كيمى ھجوم اندىرىقافلان كيمى
*	

یامان گئنە دوام ايلە
دورما گوتور قیام ايلە

※

۱۳۶۲/۱۰/۲۰

آنا گونو «بئر يوك تحفه»

آنا گونو واردیم آنام يانينا
آنلايا - آغلایا اوپدوم اوزونو
دائديم آنا سنه باخابىلەمیر
ئىچە دئىيم ايندى سۆزۈن دۆزۈنۈ

*

الى بوش گلمىشىم سنى گورمەك
آخرى بىرزاد كىرە سالابىلەمە دىم
يوخسولام يانىندا قارا دىر اوزۇم
بىر بالا تحفه دە آلا بىلەمە دىسم

*

آنچاق آنا بىرىشى تاپا بىلەمە يېپ
بىرنىغەمە قوشۇشام سەنین شانىوا
اوتنا - اوتنا بونۇڭوتوروب
قىسىلا - قىسىلا گلدىم يانىوا

*

اڭر اذن وئرسن او خويوم بونو
سن ده سوزلريمه قولاق آس ننه
گئور گىن بو كىچىك قلىيم اىچىنده
نه قدر محبىت بىلىرم سنە

بو گىچە صحبه تك اليمدە قىم
آى آنا بير آندا او يوب ياتمادىم
يازدىم كى ملک سن، آى سان، گونشىن
اما ايستە گىمە يئنە چاتمادىم

*

او قدر بويوكسىن او قدر عزيز
مقامىن حيرتە غرق ائدىر منى
آى آنا تعرىفىن باشا گلمە يير
قوى دئىيم بىر دفعە سئوپىرم سنى

*

حورى سن؟ پرى سن؟ نه يازىم سنە؟
گوبلرجە قلىينىن صفاسى واردىر
چو خلارىن سينا دىم اما گئورمه دىم
سن كىمى بير كسىن و فاسى واردىر
اوق لىردىن پاكىدىر سىن ائرە گىن
عشقىينىن او ستو نە داها عشق او لماز

مین جفا گور سنه هراو ولا ديندان
چيچك كيمى قلبين ساراليب سولماز

*

او بويوك روحويون قارشيندا آنا
اگر داشدا اولسا گله جلک سوزه
دنيادا گورمه ديم سن كيمى بشر
بير عومسور محنته دايانا، دوزه

*

بيزى امي زد يرب بئي يود و نجه سن
آغاردى قاب فارا يبر چىگىن تلىن
نه قدر مصيبة، نه قدر بلا
بۇ كولدو بويولدا آنا جان بئلىن

*

محبت دنيزى قلبيندا جوشور
نه يازيم شابيندا اي بويوك قادر ئىن؟
داهانه ايستيرسن اولو تانرى دان؟
بوسنين بىسىندير آنادىسر آدىن.

*

گنىشىدىر ائرەگىن درىسالار كيمى
فقط آنا عشقى اوردابسلە نير
چوجوقا كن منه دئىدېگىن لايلا
سانكە قىولا قىمداحلى سىلسە نير

گەچىر خىالىمدان بىر يۇنخو كىيمى

رؤیالاردا ایتیب باتسان گؤنلریم

زه گوزل ناغیل لار دییه ردین منه

موجو قلی بئشىكىدە ياتان گۈنلاريم

*

آناجان اوره کدن سئویرم سمنی

سن منیم امبدیم قبله گاهیمسان

مئیم بھشتیمدیسر ایسٹی قوجا-اقین

سن منیم دنیا داتک پناهیمسان

بالقىز قويما مني آنا جوخ ياشا

اُوره گیم غملی دیر داغلی داغلیدیر

اگز سن اولم اسان مندہ بیر هئچم

منیمده وارلیقیم سنه با غلیدیر

*

یو خ - یو خ آنا گئتمه قوی مندہ گلیم

سنگیز بیر دقیقه دوزه بیلتمهرم

منی یالقیز قسویما غملر ایچنیده

دنسیا منیم اولسا دئیب گـولمه رم

* * *

او خودوم بو شعری یشیردیم باشا

آنامین گوزلری غرق اولدو پاشا

دوروب قول لارینی سالدى بويزوما

دوداقيمدا ان اوپوب دئى: مين ياشا

*

بو شعر يانىندا دئى: آجى دير

«شامى» نظرىمده قندايىلە نوغول

داها بوندان آرتىق من نه ايستيرم

بۇمنە ان بؤۈوك تحفە دير اوغول

١٣٥٤/٩/٢٠

آتامىين و صىيىتى

منيم آتام ئولن زامان:
ياتما اوغول دور دئيب دير
«كور او غلو» تك داغ باشىن دا
سنگرىنى قور دئيب دير
شاھلار، بىگلر، خانلار بىزە
عومور بو يوزور دئيب دير
دشمن لرين قاباقىن دا
يغلا روى بور دئيب دير
قور دى بالاسى قور دى ا ولا جاق
تپه سىندىن وور دئيب دير
و عده وئرسن، سۆزۈن اوستە
داراڭىتسىن دور دئيب دير
كتاب او خو علمە كېرىش
سواد سىزا كور دئيب دير
چالىش قاراڭىچەلە
غالب او لسون نور دئيب دير

بازىق آتام سون سۈزۈنده
كۈرنىچە بىر دىرىپدىرىپ:؟

اوغول گۇنىش او لماساندا
اول بارى بىر قور دئىپ دىر.

۱۳۵۳/۴/۱۲

پائیز گئجهسى

قارانلىق گئجهدىر چىخمىشام چۈلە

حىرتلە باخىرام او جا داغلارا

پائىر گئجهسىدىر اورەك سىخىلىرى

سکوت قانادلارىن آچىب باغلارا

*

هاوادا اولدوزلار ماتم تو توبىدور

چوللو، داغى، داشى غم چولقا لايدىپ

كولك آغا جىلارى وورور بىر بىرە

خزان باغچىلارى بوزوب تالايپ

*

گويىلەرە باخىرام آىدا چىخىمايدىپ

ظلمت بورۇيوبىدور بوتون عالمى

قورو آغاچ اؤستە بايقۇشۇن سىسى

آرتىرىرىن قلبىمده، كدرى، غمى

ایاقیم آلتیندا قورو موش اوت لار
بوساکت گئچجه ده خیش خیش خیشیلدیر
دره لر باغریندا ان او زاق لاردا
آی دا یا واش - یا واش چیخیر اشیلدیر

*

گشت گىدە يو كىسەلير قالخېر او جايما
سپىرا شىقىنى قارا نلىق لارا
گئچە آيدىنلاشىر چىخىر يو خارى
ظلمتىن پىردى سين آى يارا - يارا

*

تورد لارىن قوشلارىن اوغۇل تو لارى
يئەل لرىن سسىلە قولاغا گلىر
ساكت دايامىشام بىرتىك چنارا
كولك يار ياقلارىن باشىما الىر

*

ھردىن دؤشۈنورم اۆزۈرم اۆزۈرمە
دئىرم اى انسان سن بىر ايشە باخ
بىر زامان گول آچىرى بىر زامان سولور
گاد باهار گاد يازا. پائىز، قىشا باخ

*

گويىدىن گئچىرقات - قات تالا بولو تلار
ھردىن سولغۇن آى بن قاباقىن كسىر

وورور بولوتلارى يئنه داغىدىر
پائىزىن يېل لرى كوش كوش اسىر

*

اوست علف ايچىندە چىكىرتىگە لرده
گىتجە يارى او لوب يئنه جورولدور
درەلر ايچىندە داشلاراد گىب
سوilar شېھلىنىر چاي لار گورولدور

*

آغا جلاڭار باشىندا يوخلايان قوشلار
هردن بىر آيىلىب پىچىلداشىرلار
قلىيىمده دىئىرم بوازا زاد قوشلار
آه نىتجە دنيادا را حات ياشىرلار

*

دو مانى باغلارى گزىرم حيران
سحره بىرساعت آنجاق قالىدىرى
دىئىرم گوره سن بوازلىق نەدیر؟
عجايب فيكىر لرمى آلىپدىرى.

*

اقى لر قىزاريپ گون قالخدى گؤئىه
 Helmde جومۇشام درىن خىالا
دوغرۇ سو طبعتىت بىر معنادىرى
جواب آختارىرام يوزمىن سئۇ آلا..

توفنگیم

وطن سنگریند منه دایاقسان
ای منیم دارگئوند بولداشیم توفنگ
تاریخده بیرشانلی حمامه یاراد
ای گؤزل همدمیم سیئرداشیم توفنگ

گورولدا یاغیشلی بولوتلار کیمی
زیروه لرتیتره سین تورپاچ الهنین
قاماشدیر گۆزلری ایلدیریم کیمی
وور قاری دشمن لرقانا بهلنین

قارا باروت لاری گۆبلره سو وور
قوی دشمن گۆزو نه تار او لا دنیا
ماشانی چکنده ائله گومبولدرا
آج قوردلار باشیندار او لا دنیا

شاقيقيلدا - قافقيلدا، كيشنه توفنگىم
بىر لحظه داياتمادۇيوش زامانى
ياغىسين گوللەلرىن اود، آلو و كىمى
قودوز خائىن لره وئرمە آمانى

**

سن سينەم اوستوندە آچىلان زامان
درەلر جىنگىلدىر، داشلار تۇ كولور
آھو لاردىكىسىنېر قارتال لار اوچور
سکوت پارچالانىر ظلتى سۋ كولور

**

سسەشن باهارى قمرى لار كىمى
سسىندىن هر زامان الهام آلبىرام
آماندىر توفنگىم بوراخما منى
دشمن لر ايچىنە يالقىز قالىرام

**

استقلال، شرفىم سنه باغلى دىر
ماراقلى سسىندىن دويا بىلمەرم
صلحى. عدالتى سىندىن اىسترم
سنى الدن يئە قويىا بىلمەرم

**

دشمن بىر آليجى شاهىن اولسادا
سەين ھدىفىندىن اوچاننىجاچ

سسىنى دىنلەسە داغلار پلنگى
يئىيندە قورويوب قاچانمياجاق

**

او خو - اى بولبولوم دايالىما او خو
كى سسىن ان گۈزلى نعمەدىر منه
ھريپول او جالاندا گورھا گورسىن
آزادلىق چاغىرىر شانلى وطنە

**

قالدىر ياتانلارى آغىر يوخودان
«شامى» يېم باغرىما باسارام سنى
اؤزوم آزادلىقا چاتا يىلمەسم
او غلو مون چىكىنىدن آسارام سنى

١٣٦٣/٣/١٤

عاشيق کيميدير و اونون رسالتى نهدير؟

اله قوبوز آلیب عاشین او لانین
ازل باشدا خوش آوازین ایسته رم
اوره گى چيرپىنېب عشقه دولانین
هر بار ماقدا مین اعجازین ایسته رم

**

ياخشى دينله سوزلريمى بيل هامى
عاشيق او دور ائل دن آلا هامى
سازىنى سوزونو سئوه ائل هامى
سینه سيندە يوزمين رازىن ایسته رم

**

عاشيق گرهك ور غون اولا ائلينه
شوقي اولا وطنينه، ديلينه
خلق عشقىلە ساز آلاندا اليه
ساحر الين، صاف بوغازىن ایسته رم

**

ظالملار قارشىندا يېغلىرىن بورا
ايگىت ليكىن، معرفىتىن دمۇورا
حىماسى سۆيلىويه مىدانىدارو را
«روشن» كىمى تر كازاين اىستەرم

**

عاشىق او دور رسالىن دوشونە
حرمت قويا صنعتىنە، ايشىنە
هر آلاندا تىللە سازىن دؤشونە
بولبول لىردىن امتيازىن اىستەرم
آيرميا يوخسۇل لاردان اۆزۈنۈ
گورە ئەل دردىنى آچاگۈزۈنۈ
ساتىلما يېب دىيە اۆز حق سوزۇنۇ
شاهدان، بىگىن بى نيازىن اىستەرم

**

عاشىق او دور شعرين اۆز و تو خويا
سوزلىرىندىن مشك عنبر قوخۇيا
هر هاوا اىستە سن چالا - او خويا
ديوان، تجنيس، شىكريا زىن اىستەرم

**

قوش كىمى قوناندا ساز سىنە سىنە
گۈيون ملک لرى گەلە سىنە

بولبول تک او خویاگول هوه سینه
عشق او دوندا سوزو سازین ایسته رم

* *

عاشيق‌لار اوستادي عاشيق «علی» دير
«علسگر» عشقيندن کونلوم ده لى دير
عاشيق «حسين حوان» چوخ گورمه لى دير
عاشيق «پری» لرين نازين ایسته رم

* *

«قورقود» ون او دونداگره کدیر پیشم
«عدالى» سئومك او لو بدور پتشدم
بئیوک بیر او ستاد دير او عاشيق «قسم»
اونلارین صبحتین سازین ایسته رم

* *

من «شامي» يم سازا سؤزه و رغونام
نهمه لر جانىما سوتزه و رغونام
طبعيته، داغا، دئزه و رغونام
هميشه يورد و مون يازين ایسته رم

۱۳۵۰/۱۰/۸

قوچاق تئرك اوغلو يام

بىر اىيگىت عسگەرم سىلاح اليمدە
يانكى لار يورد و مو آلا قويما رام
قوچاقلىق ادث دىر منىم ئىلەمدە
دشمندىن بىراڭ قالا قويما رام

* *

يورد و مون كېشىگىن دائىم چىكەرم
امپرىيالىست لىرين قانىن تؤكە رم
خان لارىن، بىگە لىرين باغرىن سۆكە رم
يشخارام حصار لار قالا قويما رام

* *

قوچاق تئرك اوغلو يام آدىم سانىم وار
غىرتىم، جرئيتىم، عشقىم، قانىم وار
قىزقىن دؤيوشه رم تاكى جانىم وار
قودوزلار يوردو ما دولا قويما رام

* *

قايا لار دالى دير منيم سىنگرىم
 آزادلىق شعاري دىلده از بريم
 خلقىمین او غروندا سويولسادرىم
 يىشىدە بىر قدم دا لا قويىمارام

* *

«روشن» تك كىسرم گدىكىلىرى باشىن
 قويىمارام دشمنىن داش ئوسته داشىن
 گئچىسى توپاقىما قىيچى او باشىن
 چىخارام شىركىمى يولا قويىمارام

* *

اگر پروانە تك آلىشسام نارا
 اگر حلاج كىمى چىكىلىسم دارا
 دوغرانسا بىدنىم او لىسامىن پارا
 حاققىمىز پايىمال او لا قويىمارام

* *

هاودا قارتalam دريادا نهنگ
 اورماندا اصلاحات، داغلاردا پلنگ
 دشمن او وچوسو يام اليمىدە توفىگ
 گويلرده قوش قاناد چالا قويىمارام

* *

شامى يىم دوستومى ياددان سىچەرم	قودوز دشمنلىرىن قانىن اىچەرم
ئولىسىمە مردانه جاندان گئچەرم	آچىلان لالەر سولاق قويىمارام

١٣٥٧/١/٣

جىيغالى تجنىس

بىز بوى آتدىق دؤيو شلدە گو للەلرين اىچىنده
قانىمىزدان هرباھاردا داغدا بىتدى گولاڭول
عزمىزىم گولاڭول يارام آچىپ گولاڭول
تا دشمن لىر آغلاسىن اى وطنىم گولاڭول
حق يولۇندائولن لرين آل قىرمىزى قانلارى
دامجى - دامجى هر طرفده آچىپ اولدۇ گولاڭول

* *

شهيد او لسام ياسا باتماڭىشى اكىئىنه يارآلى
آييق اول يورد و نو گوزله دشمن ائدەرى يارآللى
عزمىزىم يارآللى با غريم باشى يارالى
من ئولسم سىنگۈرىمىي آرخابىنام يار آللى
قربان ناز شىتىنە بىر او خ آتدىن يارعالى
دشمن لىر آفرىن دئى دوستلار اولدۇ گولاڭول

* *

گدیرم گونش يورد ونا اليمده پروانه دير
 حریت يولوندا ياران ئولمگە پروا، نهدیر؟
 عزيزىم پروانه دير
 بو گسوردۇن قهرمانسلار
 بيراشيق شوقىلە اوچور بو كونلۇم پروانه دير
 سرمەشە تا بير بيرىنە ايکى حىرىت گولاڭول

* *

ايستە سن وصلە چاتاسان دوت مقصىدە اۆزها اۆز
 اصلاح كىمە دشمن باغرىن نۇرە چكىب اۆزها، اۆز
 عزيزىزىم اۆزها اۆز
 عماناچاتماق اېچۈن
 آرامىزدا چالى بىتىپ قويىمور گلک اۆزها اۆز
 «شامى» قربان او گۆنە پىوند اولاڭولاڭول

سانسورچی

وورمامنیم شعریمهال آی کیشی
ائمه منیم زحمتیمی زای کیشی

* *

فاشی چکن یئرده گوزون کورلوسان
وزنی قاتیب گاهدا سؤزون کورلوسان
سهو ائدیسن؟ یوخسا اوژون کورلوسان
وور ما منیم شعریمهال آی کیشی
ائمه منیم زحمتیمی زای کشی

* *

ال ووراسان دؤز ووراسان عیبی یوخ
اما سنین سهولرین چو خدو، چو خ
ناشی قلم جانه باتان او خدو او خ
بالواریرام، قیشقیریرامهای کیشی
وور ما منیم شعریمهال آی کیشی

* *

سنکه داداش شعرده چوخ ناشی سان
فیکر ائلمه آی بالاتای باشی سان
سئل آخاجاق سن بویولون داشی سان
گورنئجه بیر جوشقون آخر چای کیشی
وور مامنیم شعریمه ال آی کیشی

* *

گااه دگیشیب گااه قیریسان شعریمی
شبشه کیمی سیندیریسان شعریمی
ئول دوروسن باسدیریسان شعریمی
ایله دیگن سهولری سای کیشی
وور مامنیم شعریمه ال آی کیشی

* *

شعرد گیل او ددی منیم سوزلریم
ياندیرا جاق چوخ او جاقی گوزلریم
شعره فدا او لدو منیم گوزلریم
ظن ائلمه يو خد و سنه تای کیشی
وور ما منیم شعریمه ال آی کیشی

* *

قورخما کیشی قورخما جسارتلی اول
حق سوزو يازماقدا شجاعتلی اول
ياز هامیسین قیرمارشادتلی اول
باس غازئته هر طرفه يای کیشی

وورما منیم شعریمه ال آی کیشی

* *

عمری اوغول وئرمە گېلن چوخ بادا

گئت ياز او خو خدمت ائله اوستادا

بلکه گلە شعر لرین بىردادا

«شامى» دن آل بىرنىچە سۆزپاي کیشى

بىرجە دؤشون انصافا گل آی کیشى

وورمامنیم شعریمه ال داي کیشى

قوى گىچەدە بلکە چىخا آی کیشى

۱۳۵۶/۱۰/۷

کورا اوغلو؟ ياتهمتن؟

گلین تعصبى قوياق قيراغا
ايکى قهرمانى ووراق محنگە
بيرى «رخشە» مىتىر بيرى «قىر آنا»
بيرى شىرە بىزىر بيرى نهنگە
بيرى «كورا اوغلو» دور بيرى «تهمتن»
اياقين قوياندا هانسى اۆزىنگە
قاچاردى هييتىندن اۇزدھالر
آمان وئرمىز دىلر بيرى پلنگە

گل ايندى اونلارى بىر بىر غرضسىز
سالاق اوستاد كىمى بوردا هونگە
دؤيىهك تاكى اىرى نارىن سەچىلىسىن
باخاڭىق «شەنەمە» يە، تارىخە، جىنگە
كۈرەك هانسى بو گون دىل لىردى قالسىن
هدف قويماق گەركە هانسىن تو فىنگە؟

او تو ز ایل عمرینی «فردوسی» بازدی
«تهمنت» سویله ب زوروئردى انگه
چیخار تدى رستمی عرش علايە
یئتیشدی شهرتی روما، فرنگه
«دمیرچی کاوه» نین فالنی قیامین
ائله نظمه چکیب بنزیر چلنگه
حمسى شعرده يوخدور نظیرى،
اونون هر كلمه سى او خشور فشنگه
ولى دقتله باخ «رسنم» نه ائتدى
اولا لايق او او صاف قشنگه؟
بعز اينكە او زون سالدى و قاردان
زورون صرف ايله دى هربير دبنگه
همىشە ائتدى شاهلا ردان حمايت
دولادى ملتى تير خدنگه
گدىپ ظالم لر ايله او لدوال بير
فقير، مظلوم لارى تو تدو سپنگه
قىريپ «سهراب» كىمى نسل جوانى
بو يادى عالمى قان ايله رنگه
او تورد و «خسرو» ين بزمىندە سرخوش
ايچىپ مى دينله دى سازوتير ينگه
بؤتون قالخىشلارين يىخدى بناسين

الينده شاهلارين دئندو كولونگه
حىيف كى بىلمەدى بىچارە شاعر
او سؤزلىرى دىكىز آخريپر شىلىنىڭه

گئورون اما «كوراوغلو» مىدان
كى يو خدور اوستونه دىنادە لىنگە
بو بىر جە سايىمادى خانى، پاشانى
بو، بوينون اگەمىدى هېرىپەر جەنگە
بويىندى باشينا چوخلوا يېگىتلىر
گىتىرىدى شاهلارى بىر دفعە تەنگە
بو اۋاز خلقين اسارتىدىن قوتاردى
بو سالدى خائىنى هېرىئردى چەنگە
بو هېرىئردى بناي ئۆلمى يېخدى
بو او دېسىدىرىدى هەزۈرە، زىنگە
بو مفتە مال لارى خانلاردان آلدى
دا غىرتىدى يوخسو لا، مظلومە، لىنگە
بو محروم خلقىدىن ائتىدى حمابىت
بو حقىقىن اىستەب باشلادى جەنگە

او شاهلار باشينا تاج قويido امّا
بو شاهلار باشىنى تاپدادى سىنگە

دېئىن ايندى كور او غلو؟ ياتهمتن؟
اولورمى هانسى لايق نام ننگە؟

١٣٥٩/٧/٩

يازاجاغام

من كله لسر شاعرى يم
انسان لاردان يازاجاغام
ئولمه مىشم تادىرى يم
اصلان لاردان يازاجاغام

گؤن قووورموش قارا، آريق
اياقيندا كنهن چاريق
داش باغلاميش ياريق - ياريق
دابان لاردان يازاجاغام .

يئرى سؤكوب اكن لردن
چۈلده زحمت چىڭىنى سودن
آلین ترى تۈكىن لردن
دهقان لاردان يازاجاغام

ایشلر آخبار قانلى ترى
هېچ اۆزونە يوش ئىرى
آچىلاندا سفرەلىرى
يوانلاردان يازاجاغام

حزىن گولمۇ دوداق لاردان
سارى سولغۇن يانساق لاردان
اياق يالىن اوشاق لاردان
فغان لاردان يازاجاغام

نه گول اۆزلىو گوزللىرن
نه «حافظ» تك غزللىرن
فقط كىتمكلى اللىرن
عصىانلاردان يازاجاغام

خلقىمىزىن - وحدتىندن
آمرىكا نىن وحشتىندن
يوشىل لارىن نەھىتىندن
طغىانلاردان يازاجاغام

قيساملاردان ، آزادلىقدان
سعادتىندن ، آبادلىقدان

ایگیتلىکىدىن قوچاقلېقىدان
میدانلاردان يازاجاغام

بىچىن بىچن ساغىن ساغان
«كوراوغلو» تك اوغول دوغان
هجر كىمى دشمن بوغان
جانانلاردان يازاجاغام

نه اربابدان نىدە خاندان
نه سلطاندان نە خاقاندان
نه تاجردان نە اعياندان
عرىسانلاردان يازاجاغام

ايىشكىنجىيە دؤزەنسىردىن
آل قانلارى سۆزەنلىرىدىن
باش يوخارى اۋەزەنلىرىدىن
جوانلاردان يازاجاغام

- داغدا سنگر قورانلاردان
حقى اوستە دورانلاردان
زنجىرلىرى قىرانلاردان
قافلانلاردان يازاجاغام

دؤیوش لىرده ، پىشنى لىردن
بىغىلارىنى ، ائشنى لىردن
«اوېن» لىرە ، دوشنى لىردن
زىدانلاردان، يازاجاغام.

باھاردان، گۈنىشدن، يازدان
دىزىدەن، داغدان، آرازدان
قىرآتدان، قىلىيىشدان، سازدان
اوزانلاردان ، يازاجاغام.

وطن دن، اوپادان، ائل دن
بولوتدان، ياغىشدان، سئل دن
من «شامى» يىم چىلى بىلدەن
دومانلاردان يازاجاغام

١٣٥٢/٩/٥

سازلا سؤز

عاشيق چال سازينى غم لرى داغىت
سۇزلر سؤيلە گىنن آتا – بابادان
اۆرەكلىرى تېزەت كۇنوللىرى آج
جانىن اوزاق اولسون قادا، بالادان

سازىن تىل لرىنه زخمەلروروب
شىرىن نعمةلرى گۆبىلە قالدىر
پردهلر اوستوندە گۈزىكجهالىن
بىزيم ائل اويانىن باشىن او جالدىر

ياىلسىن هريانا سنين گۈرسىسىن
قوى دوسلار شاداولوب دشمن كوراولسون
ئوتىوش زامانلارдан بىزە صحبت آج
قلبىمىز آچىلىپ عشقىلە دولسون

عشقدن، دئيوشدن، مردانه ليكден
فوچاق ايگيتلردن بيزه سؤزدانيش
گوزهـل دـب لـريمـيز اوـنـودـولـماـسيـنـ
باـشـينـادـوـلـانـيمـ عـاشـيقـ دـؤـزـدـانـيـشـ

يانـيبـ كـؤـلـ اوـلـماـقـدانـ، «ـاـصـلـىـ»، «ـكـرمـدـنـ»
«ـمـعـصـومـ»، «ـعـاشـيقـ غـرـيبـ»، «ـاـمـرـاهـ» دـانـ دـئـهـ
«ـعـبـاسـ طـوـفـارـقـانـلىـ»، «ـخـسـتـهـ قـاسـيـمـدـانـ»
«ـكـلـبـيـ» دـنـ، «ـصـيـدـىـ» دـنـ، «ـلـطـيفـشاـهـ» دـانـ دـئـهـ

سوـيلـهـ «ـكـورـاوـغـلوـ» دـانـ، «ـفـاـچـاقـ نـىـ» دـنـ
قلـيـمـيـزـ دـارـ يـخـيـبـ غـمـلـدـوـلـماـسـيـنـ
گـوزـهـلـ باـيـاتـىـ لـارـ شـيرـينـ قـوشـمـالـارـ
قوـىـ آـراـدانـ گـندـيـبـ حـيـفـ اوـلـماـسـيـنـ

«ـعـربـزـنـگـىـ» لـرـدـنـ «ـتـوـمـرـوـسـ» لـاـرـدـانـ دـئـهـ
داـنـيـشـ اـوـلـكـمـيـزـيـنـ «ـهـجـرـ» لـرـيـنـدـنـ
تعـريـفـلـهـ «ـنـگـارـ» تـكـ اـصـلـانـ قـيـزـلـارـيـنـ
دـئـيوـشـدـهـ گـوـسـتـرـنـ هـنـرـ لـرـيـنـدـنـ

سوـيلـهـ قـارـىـ دـشـمنـ بـونـدوـشـوـنـسـوـنـ
بـيـزـيـمـ دـيـلـيـمـيـزـيـنـ يـوـخـدـورـ خـزانـىـ

بابالاردئىشىدىرى تۈر كوهنەرىدىر
بوردا چوخ گىشىدىرى سۈزۈن مىدانى

سىين آت باشينا كى سىين سىين
گىچىن دورەلرى يادىما سالىر
قدىم نغەھلى اشىدىنە من
قلىبىم جوشۇر، داشىر، الهام لار آلىر

اوخو عاشيق اوخو شرقى، تاجرى
گۆزللەمە، تجنيس، ديوان هاوسىن
مىصرى، سياسدافل، ديلقىم، حلبي
بەھىنى، غربتى - هجران هاوسىن

اوخو عاشيق اوخو قرهچى، شرول.
جمشىدى، گرايىلى، سىگاه، اكبرى
پناھى، قرهينى، بيات، ائل كوچدو
دوبىت - آراز باسى، موقام، هشتلى

اوخو عاشيق اوخو «جنگى كوراوغلو»
سولدوزو، جوادى، خاچان خالدارى
يانىق كرم، قارص، دستان، دوشەمە
پاشام كوچدو، نصراللهى، افسارى

او خو عاشيق خان چوباني، زارينجي
آفاخاني، دوره خانى، ديلك دابان
ايره وانى، شاه اسماعيل - نمهدى
ليلى مجنون، گئبجه گئل لو، قمرجان

او خو عاشيق تره كمه، شكسته
شکر يازى، نخجوانى، سه ماھى
قهرمانى، حر بيلزور با، محترم
شاه سؤه ننى، فره باغى، امراهى

او خو عاشق او خود ره دول دوران
روحانى، قوچانى، شاقى، شير وانى
سارى تئلى، كشيش او غلو، قجرى
هراتى، جليلى، الياز، عرفانى

او خو عاشيق او خو. آغزىن واراولسون
شامى يم شاعرم سؤز عاشقييام
چال او خو دينله ييم سازلا سؤز وونو
من آذربايچانين اوئر عاشقى يام.

نوروز بايرامي

بئنه گلدين اوره گيم اولدو بوتون قان نوروز
بئله کي آه چكيرم شule چكيب يان نوروز
اونيمه گتتمگه هر لحظه خجالت چكيرم
شىرنىنى هاردان آليم يو خدوهلهنان نوروز
بيز بئله دېب قوياتاهى دېئرم مين لعنت
درديمى قانمایا جاق يوزده دئسمخان نوروز
ايندى ائوده او توروب گۈزلور او شاقلاڭ يولومو
او نلارىن دردى ائدېر باغرىمى بىريان نوروز
گىنده بىلمم الى بوش بىس نه آليم پول يو خدور
اولماسىن ايتده منىم تك بئله حيران نوروز
بيز طرفدن باهالىق آيرى طرفدن ايش يوخ
لاپ او لوپ دنيامنە بىرقارا زندان نوروز
سنە بايرام دئمهرم عىى آچانسان قوى گشت
سيرىمى فاش ائلدىن او لسادا پنهان نوروز
او ره گيم درده دولور كوچىدە گۈرچك يېتىمى
قوشولار آل گىنېر او گىزىر عريان نوروز

بير او تانماز کي اونون يوخسولا يانمير او ره گي
 نشجه اول بي شرفه سؤيله ييم انسان نوروز
 بعضی او ره گئروسن فقر، فغان، غم، غصه
 بعضی او ره گئروسن نعمت الوا نوروز
 بعضی او ره گئروسن هامي جوموب ماتمده
 بعضی او ره گئروسن هامي خندان نوروز

گل بيزيم منزله دوش ايگده، مكه سؤسن يئه
 حاجى نين گشت اوينه گئورنه دئزوب خوان نوروز
 او آليلر اوز قيزينا مين جوره الوا تحفه
 نه آليم من با جيما يوخ منه امكان نوروز
 نشجه بايرام ائديري خلقى گئوره رکن ياسدا!
 او غنى لر کي گئورور ملتى گريان نوروز
 سيب و سنگاک، سمنو، سونبول و سوسن هابئله...
 سيکه و سبزه با خيپ سورائدير اعيان نوروز
 ساز و سورنا چالينير سؤمهلى قيزلار اوينور
 نه بيلير لرنه چكير فعله و دهقان نوروز
 نشجه او زلن گليسن بيرده بوغم آباده
 بيليسن بير بئله وار حالى پريشان نوروز
 ياكى كى بايرام آدين چكمىيە بير يول هئچكس
 ياكى دك اصلاح او لاكسور ايران نوروز
 نشجه من قفل ووروب آغزيماسا كت او توروم

در دل ریم انبار اولوب ایلیری طغیان نوروز
وارلی لار یئددی سینی سفره یسه دوزموش گئردون
گل بویول تسبیحه سال بیزده سینی سان نوروز
سرخک و سیفلس و سوزاک و سیخیتی، سکته
سؤیلورم سیریمی سن یاز سونو سکسان نوروز
سوسموشام. سانجی کسیر ائوده سازاقدیر سانکه
باجاداندا سومپیر صانع سبحان نوروز
سینفسیدیب سرفه ستلجم سینه می سل، سرطان
ایله یب سیل ستم خانه می ویران نوروز
سیرقیل قاب قاشیقیم ساختی سینیق سالخاقدیر
ائوسویوق حتی دگبل سقفده سهمان نوروز
سوزتبدن سارالیب ساپ ساری رنگیم سولموش
سفره بوش بیرسورو قیز بی سرو سامان نوروز
سؤگیلیم هی سوزالیب سیسقا لاشیر من ساپ نک
سؤموگوم سیزلاڈی سوو گشت سؤزو موغان نوروز
اما یوخ گئتمه قائیت چوآن قونا غا حرمتو وار
عارینا گلمه سه دوش اول منه مهمان نوروز
«شامی» یم شمع کیمی شعله چکیب قورتوللام
بؤیله کی گیزلی یانیر فراودونا جان نوروز
نهقدر کتله لرین و ترمه سه قانون حقین
بونویل اولمو یاجاق در دلره درمان نوروز

حربه زوربا

سۇزۇن وار ساڭل مىدانا يېرىدىر
يوخسا شاعرلىكىن عاراولارسىنە
سۇزۇن يو خدور چكىل دالى گىرى دور
اصلانلار مىشىسى دار اولا رىسىنە

وورغۇن شاعرى يم قهرمان ئىلین
بو حربه زوربادا بو كولر بىتلەن
دانىشا بىلە سەن تو تولار دىلىن
قلمىم بىر يوغۇن ماراولارسىنە

سەن تۈركۈسىن گىرمە شىئىر جىنگىنە
سەرچە كىمى دوشىمە قارتال چىنگىنە
سەنى ساللام قافىھەنин تىنگىنە
اشىقلى گۇنلىرىن تاراولارسىنە

دؤشونوبن بيرگلمه سن اوژویهند
«عزرائيل» تك گۈرۈشە رم گۈزۈيەن
گولله كىمى جواب وئرم سۈزۈيەن
بولوت لار آغلابار زار او لارسە

دېل لرده دېرىمنىم اسم شەريفىم
يقىن چاتىپ قولاقيان تعرىفيم
اولانماسان يازىق منىم حەريفىم
نفسىم يىل، توفان، قاراولارسە

شهرتىم تو توبىدور شەھرى كىنى
سن ھله بىلەمە سن من بىلىن فندى
حىماسه شەرىمەن ھر گۈزەل بىندى
يازىقسان قورولاردار او لارسە

من «شامى» يىم الھام آللام ئەليمدن
سىمندر تك او دتؤكە رم دېلىمدىن
صاحب قورتولسان اڭر منىم اليمدىن
يقىن بىل كى بختىن ياراولارسە

سینین تارین

یوخولارى گۈزدن آلیر

سینین تارین - سینین تارین

منى حالىدان حالا سالىر

سینین تارین، سینین تارین

فېكىريمى عرشە آپادىسر

با غريمىن با شىنى يارىسر

كونلۇمده عصىيان قوپارىر

سینین تارین، سینین تارین

بار ماقلارىن سىملەر اۋستە

دە گىنده دىرىيلىر خستە

گۈل سېھلىر دستە، دستە

سینین تارین، سینین تارین

گیزلى دردى بیان ایلیر
آچىر بىرىپىر عیان ایلیر
بولبول کېمى فغان ایلیر
سەنین تارىن، سەنین تارىن

آنما کېمى لايلا دېئير
دور ساقى نى هايلا دېئير
مەجلسىدە مى پايلا دېئير
سەنین تارىن، سەنین تارىن

خستە جانىن مەھى دىر؟
با «اصلى» نىن ماتمى دىر؟
بؤىلە آغلىرنە غۇمى دىر؟
سەنین تارىن، سەنین تارىن

چالاندا اویسون ھاواسى
گەدەر كۈنۈل لەين پاسى
شادىليقا دەندەرىر ياسى
سەنین تارىن، سەنین تارىن

قىلىنج آلىر ميدان گىزىر
دشمن لەين باغرىن ازىر

طوى طوبلايير گللين بئزير
سنین تارىن، سنین تارىن

سن چالاندا تېللنى تارى
تېترە يير گونلومون تارى

چال سىزلاسىن سنى تارى
سنین تارىن، سنین تارىن

«بابالارين قدرتى دىر»
«آلولى يير صنعتى دىر»

مجلسىرىن زىنتى دىر
سنین تارىن، سنین تارىن

«سلىمى» اى بؤيوك داهى
چال موقامى چال سگاھى

عىجب-گدىر چهار گاھى
سنین تارىن، سنین تارىن

گؤتور تارى چال ماھورى
همسايونى، نشاب سورى

يىرە، گؤويە سالار شورى
سنین تارىن، سنین تارىن

هر تىلەندن بىر سىن چىخىرى
اۋەرەك آچىرى كونول سىخىرى

«شامى» يىم ائتىمىسى يىشخىرى
سەنین تارىن، سەنین تارىن

١٣٦٣/١٠/١٥

شاعر

هريئيندن دوران شاعر او لانماز
شاعرين فكريينده ظرافت گرهك
طبعى جوشقون اولا باخيشى درين
سوزونده گول كيمى لطافت گرهك
آغزىنى آچاندا جواهر تؤك
سوزلرى ايليه قيامت گرهك
هريئتن كيمسيه يه شاعر دئمهرم
شاعرده باشقا بير فصاحت گردك
بئيوك روحو اولا اينجه خيالى
يازديقى شعريينده طراوت گرهك
سوزلرى سچيلميش كلمه لرتمييز
بئتون ايشلريينده اصالت گرهك
شاعر ليك صنعتين او خويوب بيله
گوردو گوايشينده مهارت گرهك
قاراگچه لرده بير مشعل كيمى
يانيب خلقى ائده هدایت گرهك

شعرینی اشیدن اور کدن جوشان
هراو خویان تاپا او حالت گرهاک
جو شوب دانیشاندا بیرداهی کیمی
دیلیندن تؤکوله حلاوت گرهاک
سوزلری آغیزدا سو کیمی آخا
روحا صفا وئره نهایت گرهاک
آغلادا، گوللوره، یاندیرا، یانخا
شاعرده بئله بیر علامت گرهاک
ضرب المثل بولا گوره ل سوزلری
آغیز لاردا اولا حکایت گرهاک
قور خوب گیز لتمیه سوز و پرده ده
شاعرده شیر کیمی شجاعت گرهاک
او زون سیندیر میا، مala، مقاما
قوچاقلیق، ایگید لیک، رشادت گرهاک
شعرینی حصرائده ز حمتکش لره
ائده کار گردن حمایت گرهاک
انقلاب شاعری سوز بهادری
«صابر» له ایلیه رقابت گرهاک
خلق دن دانیشا، خلق دن یازا
بو بولدا ائتمیه فراغت گرهاک
چالا قلمیله امپر بالیز می
وئره قور تو لو شدان بشارت گرهاک

غافل ياتانلارى او ياتماق ايچون
هر سئزو ابلىيە كفايت گرەك
شاعر اوز شعرىنى او خوييان زامان
ناظم لر ائده لر حسادت گرەك
او زگە نين سؤزلرىن او غورلاميا
او ز وندن گوستره لياقت گرەك
سؤزلرى پيشيره، سونرا دوشوره
ادبى ابلىيە رعايت گرەك
تؤلکويه وئرمىيە اصلاح صفتى
خاراگول دئمىيە صداقت گرەك
شاعر ليك بايراقين گؤويه قالدىران
او زوندە حس ائده رسالت گرەك
سۋە او لىكە سىنى سۋە ئىلىنى
يوردونا ائتمىيە خيانىت گرەك
«شامى» نين سؤزلرى هامى مجلسىدە
هر زامان اولونا قراتىت گرەك

يادا سالاق شهر ياري

ئولىد و ائلين بير اوستادي
يئرى گؤيو تو توب آدى
سۆز لرىنин دوز ودادى
خلقىمىزىن صنعتكاري
وئردىك الدن شهر يارى

بىرە كلى عمر و يىتدى
داها گدىپ گۈزدن ايندى
هارا كىتتى؟ هارا كىتتى؟
بىرده گلمز بىزە سارى
وئردىك الدن شهر يارى

ئولمز ائله بؤيوك انسان
اونو دوغوب آذربايچان
هر بير سۆزو لعل و مرجان

حافظ لرین یادگاری
وئردیک الدن شهریاری

او یاراد دی مین لسر اشر
هر بیر یندە با شقا کسر
غولریم چوخ، سؤز مختصر؟
وئربن چالیم دردلی تاری
وئردیک الدن شهریاری

«حیدر بابا» یاراد دی او
«سنهنده‌ی ده او جالتدى او
آنjac اۆزۈن قوجالىدى او
چىخىدى گىتىدى باش يوخارى
وئردیک الدن شهریارى

کیم او خوسا درین - درین
«حیدر بابا» نغمه لرین
دېيەر او نا مین آفسرين
گىدەر الدن اختىلارى
وئردیک الدن شهریارى

سرحد لری شچدی سؤزو
قابی لاردا قالدی گؤزو
هئچ گولمه‌دی اوونون اوزو

هی قار قیدی روز گاری
وئردیك الدن شهریاری

او بنز يردى جوشقون چایسا
آخدي سونسوز يير دريابا
هئچ اويمادى بسو دنيابا

يسوخ دنيا نىن اعتبارى
وئردیك الدن شهریارى

حکیمیگى بوشلادى او
شاعر ليگى خوشلادى او
احساسلارى توشلادى او
اولسدو ائلىس افتخارى
وئردیك الدن شهریارى

شعر و صنعت دياريندا
اوز و معنى شكارىسنداندا
اجل غملر حصارىسنداندا

نئجه وور دوبوشکارى
وئردىك الدن شهرىساري

باخ يازديقى غزللره
يازيب سالىب او دىسللره
چوخ بالوارىب گوزهلىرى

او نو آتىپ نازلى يارى
وئردىك الدن شهرىساري

ئىنجە گوندوز آغلادى او
اۆز سىنه سىن داغلادى او
ائىل غىمىندى دىغلاپى او
ترك اىسلامدى بو دىساري
وئردىك الدن شهرىساري

اۆز قېرىنى اۆزو فازدى
ھرنە دئىم يىئە آزدى
ئولەنە تك يازدى - يازدى
الهام وئردى اونا تارى
وئردىك الدن شهرىساري

قان آغلادىق ، ماتمىنده
سازىن، تارىن دىللىرىنىدە
شۇر و صىنعت عالمىنىدە
او يارادى بىر باهارى
وئردىك الدن شهرىبارى

* *

خىستە - خىستە مىزلىنىدە
نۇمە قوشدو ئۆز دىللىنىدە
يائىدى ائلىن نىسگىلىنىدە
يادا سالاق اونسو بارى
وئردىك الدن شهرىبارى

* *

قارا غىسلر قىسىنىدە
عمر و نون سون نفسىنىدە
يشە يازماق ھوسىنىدە
اوندا وار مىش داغ وقارى
وئردىك الدن شهرىبارى

* *

زامان دردى ايتىرمىگە
بو يارانى بىتىرمىگە
اونون تايىن يېتىرمىگە

چکر بیردە انتظارى
وئردىك الدن شهرىساري

* *

هشتاد اوچە چاتدى ياشى
چوخ بلا لار چىكدى ياشى
دانىشدىرىدى داغى، داشى
اشيق اولسون پاك مزارى
وئردىك الدن شهرىساري

* *

اونون تايىن دوغماز آنا
گىتىدى قالدىق يانا - يانا
نىچە دۆزەك بوھجرانا
«شامى» چىك آھى، زارى
اونسۇدمۇياسق شهرىساري

١٣٦٧/٧/٤

غزل

اگر بير يول صبا گچسە گوزل يارين ديار يندان
الهه اوز باشينا من تك يولون گرد و غبار يندان
اونو گور مك مراديله گونشه هرسحر تئزدن
چي خيب هي بويلانار باغين باخوار گيزلى حصار يندان
بيلير سيز چكديلر داره نشجه «منصور حلاجي»
منيمده كؤنلumo آسميش او زلف تابدار يندان
دييهر لريبر مثل واردبر كى اولماز كئفلى دن آيىق
آيلماز مست اولان اما اونون چشم خمار يندان
منيله صحبت ايله ركى كىچىه آىدا اونو گور جك
او تانجاق قىز كىمى فاچدى او زون گيزلىدى عاريندان
فلك اوندان جدا سالدى منى بير عمر آغلاتدى
همىشە ايله رم فرىن گوروم چىخسىن مداريندان
پريشان زلغونه بنزهه سينيق كؤنلوم پريشاندىر
سوروش بيرعاشقين جانا پريشان روزگار يندان
سين او گوزلرین ئاظالم منى مجnoon شهر ائتدى
قوورهر كس منى گور جك داش ايله اوز كنار يندان

كؤنول ھروانه عاشيقدىر يانار اما سسى چىخماز
آلىش سنه دوام ايلە شىكايت ائمە يارىندان
اگر قېرىم كنارىندان گۈزەل يارىن يولودۇشىسى
مىن ايل بوندان قاباق ئولسى دوارار «شامى» مزار يندان

١٣٥٨/٤/١٣

بئیوک ضایعه لر

نئجه من آغلامیم سئوگیلی جانان گئتدى
سالدى با غريم باشینا آتش سوزان گئتدى
ادب اولدوزلار يمیز گۈرنىشىجە بىرىپىر آخدى
شعردن، موسىقى دن سانكى بو گون جان گئتدى
«أۇزەئىر» مەكتىبىنە «فېكىت اميراف» گىلدى
چالدى سەفونى لرى ايلەدى عصيابان گئتدى
گاھ ائلين بستەكارى داهى «نىازى» كۆچدو
گاھ «ربابە» او خود و نخمة هېجران گئتدى
گاھ «سعید رىضم افون» سئىنە يئرى بوش قالدى
گاھ موخام تابغە سى «مىصفى پايىان» گئتدى
بوقارا ايل لره باخ ئولدو «رشيد بېبىدەف»
عالمى اوز سىسىنە ايلەدى حىران گئتدى
«شهريار» دان نە دئىيم قويىدو بىزى ماتىمدە
قالدى حسرت وطنە كۆچدو «سليمان» گئتدى
آچما مېشىدىق هلە بىز شانلى «سەندىن» قاراسىن
«ساھر» ئوللو او بئیوک سئومەللى انسان گئتدى

«بىریا» سورگون اىدى يورد ونا آخىر گلدى
گلدى امانه دئىم؟ باغرى اولوب قان گىتىدى
«گنجىلى» الده قلم ياخشى ناغىل لاريازدى
تور كو فرهنگە دىلە اولدو او قربان گىتىدى
فولكلور گنجىمىزى توپلادى «دكتر جاوىد»
اودا ياندىرىدى بىزى ايلە دى بىريان گىتىدى
ائل اونو دماز «قىشمى» ئولسەدە ساغدىر سانكى
سازايىلە سۆز آناسى عاشق ايران گىتىدى
«اعتماد» ايلە مە بو كوهنه فنا دونيا به
گۇر كى «ميرمهدى» كىمىي اينجه غزلخوان گىتىدى
ان بئويوك ضايعەدىر «شامى» هنرمند ئولسە
گىتىدى اونلار ائلە بىل آذربايجان گىتىدى

طنز غزل

پالتاریم باشدان ایاق کوهنه یاماق یئر تیخدی
گولورم اوز حالیما خلق دئیر سیر تیخدی
او شاقیم نعره چکیر ائوده آجیندان دورمور
حیوانین هی یئدیگی آخشاما جان فیر تیخدی
نه نه سی پش پش ائدیر قیر تیر او وونمور آغلىر
بدنی گوم گوئی او لو بدور او قدر قیر تیخدی
ائو یمیزدن نه دئییم میلچک الیندن فریاد
هر نهیه الوروسان جمله شیره شیر تیخدی
سو زوموز آروادایله بیر بیره هیچ خوش گلمیر
ایشیسیز هر گون ائله جنگ سؤیوش ووریشخدي
دئدیم آروادسنی دا، قوى بوشویوب راحت اولوم
بیر تو فان سالدى هله اؤست و باشیم پالچیقدی
آى جماعت نه دئییم دردوغمیم قور تو لماز
شامی نی سیز گئرو سوز من دئمه گیم آرتیخدی

باھالىق

كاسبين كونلۇنوسىخدى باھالىق
داها اندازه دن چىخدى باھالىق
قويون كىمى بىزى قىرخدى باھالىق
ملتىن ئويىنى يئخدى باھالىق

* *

بازار احوالاتى

دونن آخشام يولوم دوشد و بازارا
الوان ميوه لره باحدىم گذرا
سورو شدوم قىمتىن دوشدويم آزارا
دىدىم كاسب ئولدو قويون مزارا
كونلۇمو چوخ يامان سىخىدى باهالىق

*

قارپوز، ارىك. اۆزۈم، گىلهنار، ھلو
بىكشلو خىارى باشىندا گولو
گىلاس واركى يىسىدىرىلىر ئولو
آلدىم بىر قاونى وئرە ندە پولو
بىر يول آخىرى بما چىخىدى باهالىق

*

گۈرددوم بىر طرفده بىرىشكە قوطى
تؤكوبلىرىچىنە شەدانە توتى
اڭلە شىب يانىندا بىرنفر لوطنى

دئير: بشن يوز تومن توتون هرپوطي
دئديم: ائوييميزى يئخدى باهاليق

*

باخدىم دوگوآلير بير فقير باجي
تو كاندارا دئير: سن آللاد حاجى
بارى گؤزه تلهين يوخسولو آجي
اودادتير: باجي يوخدور علاجى.
باتير باغرىميز امىخدى باهاليق

*

گشتدىم پارچا آلام بير نىچە چىرك
متربىنە مىن تومن دئى: وئر گۈرەك
دئيدىم: من فەلەيم دئى: بەدرەك
دئيدىم: ائودە يوخدور نە ياغ نە چۈرەك
قويون كىمىي بىزى قىر خدى باهاليق

*

گۈرۈم بير ارىبابى تازا ماشىنى
آتىب يوخسوللوقون بير يول داشىنى
آلدى مېرەلرین سلە باشىنى
باخدىم بير اوزونە چاتدى قاشىنى
دئيدىم: اولسون چىخها چىخدى باهاليق

*

بىر كىشى يېتىشدى بوسۇز آراسى
دئشىلدى يازىقىن كوهنه ياراسى
دئدى: باهالىقىن نەدىر چاراسى?
دئدىم: اى گۆزۈمۈن آغى، قاراسى
تعاون ھارداوار يوخىدى باهالىق

*

وارلىلارين واردىر پولۇزرونى
نە سائىر قانونى نە دە دولتى
فەھلەلرداد مىرى اىلده بىراتى
در دىن كىمە دئسىن يوخىدور جرأتى
«شامى» نىن بوغازىن تىخدى باهالىق

١٣٦٦/٤/٩

دنيا جنگلرى

نه دن آيا؟ كسيلمزمى دئيوش مارشى قولاقلارىدان
قان فيشقيرير سويئىرنه آى انسانلار بولاقلاردان
بئتون چؤللر بئتون داغلار بوتون داشلار بوتون تورپاق
قان ايله لالمزار او لموش دئيوشلردن نفاق لارдан
آهای قوردلاردا بسىرىز قان ايچىمكىدىن نهدويمورسوز
باخىن يېرقان سۈزۈرآل قان بولوتلارдан شافاقلاردان
يانىردا غداش يانىر تورپاق يانىر وارلىق يانىر عالم
بيشىر او دلاردا انسانلار گلېرى قوخسو اجاق لاردان
تۇڭ كور گۈيىدىن يېرە بومباجها نخوارلار او جىلدالار
يتىم لر نالىسى قالىخىر يېشىق يانقىن بوجاقلاردان
او زەكلر بومبالار مثلى دولوب دور خشم و نفتر لە
پېچاڭ وورساندا قان چىخىماز بئيوشكىلدەن او شاقلارдан
هامى غىمگىن هامى دردىلى هامى پوزقون هامى ياسلى
قان آغلىرى جملە انسانلار گولوش قاچمىش دوداقلارдан
بونە قىرقىن؟ بونە وحشت؟ بونە شىون؟ بونە ذلت
عچب سرمابىه دنياسى قىرىرى خلقى ناحاق لاردان

بو قورد خصلتلی انسانلار دئیوشدن ال گئتورمزمى؟
آخىر مظلوملارين قانىقارا او دلوياراقلاردان
ايچىر ھمنوعىنون قانىن قودورقانلار قودوزلارتىك
قىزىل آللەملارى هر گۈن قىرىرى مىن مىن قازاقلارдан
گىرهك نابود اولا «شامى» داها سرمابىه دنياسى
بو يولدا ايستەرم بىرلىك ياراقلانمىش قوچاقلارдан

۱۳۶۰/۱۲/۲۳

محتکرلر

ابلان تك محتکر چالما ملتى
بىلە سەن دالىنجا نظر او لارها
آماندىر ايقادان سالما ملتى
يئىدىگىن آغزىندا زهر او لارها

*

گور گىن وطنده بېرنەلر گىچىر؟
جو انلار قىرىلىرىدشمن قان اىچىر
بوملت ياخشىنى ياماندان سئچىر
قازانجىن آخىردا ضرر او لارها

*

اي اۆزۈنى ساتىپ اۇزگەننى تو تان
سويمابۇ خسوللارى ئول، ارى او تان
سرمايدىزمى دىر انقلاب كوتان
آخىردا بوزىرلر زبرا او لارها

*

یغیب جنس لری انبارا وورما
ملتین قافیتی بیر بئله سورما
غیر تلی خلقین فارشیندا دورما
الرده بیرزامان تبر او لارها!

*

بیرعومود بیز لری سویوبسان بسدیر
بیزی قورویشده قویوبسان بسدیر
ایچیب قافیمیزی دویوبسان بسدیر
فقیر لر آهیندا اثر او لارها

*

آخر او زه چیخار کله گین سنین
کنچر الیمیزه اتگین سنین
کسیلر او خائن بیله گین سنین
بیزیم ایگیت لرده هنر او لارها

*

سانماکی زمانه بئله قالاجاق
سحر ملت مدن قصاص آلاجاق
اونداکی خلقیمیز ظفر چالاجاق
داد گاه هر ایشدن خبر او لارها

*

ای قودوز محتکر سؤزلریمی قان
یوخسا ممکن دگیل تاپاسان آمان

ثابت ائده جگدير بوحكمي زaman
شاعرين سؤزونده كسر او لارها

*

گوهنمه آمريکاداليندادوروب
بيليرم کي سنى او شيطان قوروب
ائله بو او دلارا او دامن ووروب
گئور او نا آخيردانه لر او لارها

*

هر ظالم چكمه سه اگر عذابين
وئرمه سه مظلومون حققين حسابين
کسمه سك ريشه سين خانين اربابين
شهيدلرين قاني هدر او لارها

*

اي «شامي» چكير سن سؤزون جوهرین
گوهرين کانى دير سين دفترين
بور ماساق قولاقين محتكر لرين
گئونوموز بونداندا بترا او لارها

۱۳۶۲/۱۰/۱۰

داغلار جىرانى

قربان اوللام آغ اۋۇنداھە هندى كىمى خالە قىز
دىشلىرىن درو صىددىر ياناقلارىن لالە قىز
دارايدىپ چىنچىن تۇ كوبسن ساچلارىنىن دئوردىانا
باشىن اوستن قاشىن اوستە چېڭىن اوستن دالە قىز

*

گۈن كىمى ايشيق سالىرسان اى گۈزەل هريانەسەن
ياندىرىدىن باغرىيەن باشىن سنى گۈرۈم يانەسەن
فرىتەسەن. يا ملک سەن ياحورىسىن؟ يانەسەن؟
انصاف ايلە بوندان آرتىق قويىما اىندەم نالە قىز

*

گىتىنېسىن آل ياشىلا گۈزەل لە سلطانى سان
بوسوۇز اگر كفر او لماسا عاشقىن ايمانى سان
دردىندىن ديوانە او لىدوم داغلارىن جىرانى سان
ھەر گۈرەندە گۈل اۋۇنۇ گلار كونلۇم حالە قىز

*

شىرىنلىكىدە قىند و شىكىر انگىبىن دىرى سۇزلىرىن
كافىرىلىكىدە «چىنگىز» كىيمى قان تؤكۈرى گۆزلىرىن
«شامى» دويماز گورمك اىلەدلېرىنىن اوزلىرىن
مەگر بىر گون جوان چاغى گلىپ كونلۇن آله قىز

١٣٤٥/٦/١٩

محاکمه، مقاومت

بیر اسیر او لموش آذربایجانلى قوچاق عسگرین عراق ایشکنجه
گاھلاریندا سورغۇ سؤالاچكىلر کن جلالدار او نوندە مردانە جواب
وئرمە سى وغۇرۇلى مقاومتى.

ای منى سؤالا چىكىن جلالدار

ای فساد تو خومون اكىن جلالدار

ای امپيرىالىزىمە با غالى نو كرلر

هر ياندا تائىلىمېش داغلى نو كرلر

بىر اسیر او لسامدا سينما رام سىزە

دشمنىن قارشىندا چۈركەرم دىزە

«بابك» لر او غلو يام تانىرسىز ھامى

سالىن يادىنizza «حلاج» بابامى

منى قورخودا نماز ايشكىنجه عذاب

مندەوار او دۆزۈم مندەوار او تاب

ای اۋزلىرىن ساتان آلچاق كىشى لر

قودوزلار قاتىل لىر يالناق كىشى لر

باخین بیر اوژومه گۆز لرى سلىن
آچىن قولاق لارى دئيرىم بىلەن:
اگر «نسىمى» تك سويساز دريمى
سېندىرىپ ياندىر ساز سۇموكلرىمى
اگر بدنىمە مىن داغ بساسىز
اگر بوغاز يمدان داردان آساسىز
اگر سېندىرىسىز بارماقلارىمى
بىر بىر چىكە سىز دىر ناقلارىمى
اگر آخىداسىز قىزىل قانىمى
برقە وصل ائدهسىز آزىق جانىمى
اگر قول لارىمى بؤكوب بورا سىز
چىلىق بدنىمە شلاق وورا سىز
اگر اوەرە گىمى يارىپ سۋەكە سىز
گۆز لارىمى اوپوب يىرە تۈكە سىز
اگر دىلىم - دىلىم ائىدىز دىلىمى
ياندىرىپ سوورساز گۆيە كولومى
بىر كىره دئىرم: دوغرا سازمنى
باشىمدان آثيرساز اگر بدنى.
يئىده دانىشسام دىيەرم كى من:
ياشاسىن آزادلىق، يا شاسىن وطن.

ایت هور رکر و ان گئچر

بیزیم دیلده بیرمئل واردیه رلر کی: وای او گوندن کی آدامین
اوزایتی آدامین اوزونو قاپا.

بیر نئجه فارس شو و نیست شاعر لری چاپ ائتدیر دیگی شعر مجموعه
لریندە آذربایجان خلقی نین گوزل وزنگین دیللرینه آغیزلا ریندان گلن
یامان یو ووزلاری یازیب و باصطلاح اونو «خرزهره» گیاهینا او خشاد
بیلار.

بو شعر او سویو یولاندیریب بالیق تو تان شاعر لرین جو ایندا یاز
یلیبیدیر. او مودوم وار کی بوندا بویاناداها هئچ خلقین دیلینه و سایر
مقدساتینا توهین اولما سین و تاریخ بویو بو تون خلق لر بیر بیر لرینه
حرمت و احتراملا با خیب و بیر بیرین دیل و فرهنگ لریندن فایدالانسینلار.

یازان یشدە سینسین بیله گین سین
او تان آغار بیدیر بیر چگین سین
دبیمین ضدینه قلم چالیرسان
سوئله گئروم نه دیر دیله گین سین؟

من سنین گولونه تیکان دئمه دیم
دئمه دیم چالی دیر چیچکین سنین
سن نیبه قاپیرسان منیم دیلیمی
یشره گلسین گئوروم کوره گین سنین
سیاء ماموریسان هدفین نفاق
آمریکادان گلیر چئوره گین سنین
دؤنوب ائللرینه شیلاق آتیرسان؟!
اولمویا قاتیشیب خوره گین سنین
بیر کیمسه اویناماز بئله سازلا را
بوشونا چالینیو توته گین سنین
سن گنجه قوشوسان گئونو گئوره نده
آزقالیر تؤکوله به گین سنین
ای تؤلکو گد گین سومسون میگینه
شیرله اولا بیلمز هنه گین سنین
گیریسین چوخ آغیریو کون آلتینا
یاواش کی دوشمه سین گئوبه گین سنین
«وورغون» لار دیلینی کسە بیلمه سن
زا اولار بویولدا امگین سنین
بیر بئله قیشقیریب چالما ال ایاق
او شاقسان آچیلا ربله گین سنین
سن «غلام رعدى» سن شاهلار غلامى
هامیا آیدین دیر کله گین سنین

آتيلان او خلارين دگه جك داشا
بيزى يشخا بيلمز فلگين سنين
گونشندن اود آليلب بيزيم ديليميز
أونو سئوندوره نمز كولگين سنين
مئل دير ايٽ هورهه كاروان گئچه
«شامى» سيخيلماسين اوره گين سنين

۱۳۶۷/۱۰/۱۹

نه آزیمیز وار بیزیم؟

یئری وار اگر بھشته چوخ نازیمیز وار بیزیم
چونکی جنت دن صفالی شن یازیمیز وار بیزیم
قوچ عاشق لار چالار، او خورسوز، سازیمیز وار بیزیم
«نسیمی» لر، «فضولی» لر، «وورغون» لار او ولادیق.
بولبول لری حیران ائدهن آوازیمیز وار بیزیم

*

سلام اولسون اولکمیزده قهرمان شاعر لره
نباتی لر، شکوهی لر، معجزلر، صابر لره
شهریالار، خطائی لر، واقفلر، ساهر لره
نه سؤهرسن بیزده واردیر سؤیله بیرم بیر کره
کیم دئیر کی اوژ گەلرە نیاز یمیز وار بیزیم؟

*

باغچابیزده، بومستان بیزده آلمابیزده، ناربیزده
حوری بیزده پری بیزده ملک بیزده یاربیزده
قلم بیزده، شاعر بیزده، نغمہ بیزده تاربیزده

هنر بىزده صفا بىزده، غيرت بىزده، عار بىزده
بايقولاري شكار ائدهن شهباز بيميز وار بيزيم

*

او جا - او جا داغلار بيميز اصلاح لار ياتاغيدير
يوردو موز آلو ولار يورد و «بابك» لر او جا قيدير
«سهند» و «ساو الان» داغى «نبى» لردا يايقىدىرىم
واى او كىمسە نين حالينا كى بىز لره ياغىدىرىم
«كور او غلو» تك نعرە چىن بوغاز بيميز وار بيزيم

*

سيلاحابۇرون سە دشمن تېمدن تادىرىناغا
قايتىمارىق بىزدىلىيا گۈيدن اگر او دىياغا
واى او گون كى شىبە چكىپ آتلار كله او بىناغا
نه شاه قالار، نە خان قالار، نە بىڭ قالار، نە آغا
قارتال كىمى دشمن اوستە پرواز بيميز وار بيزيم

*

بؤيلە اولوب ازل گۈئىندن عهديمىز، پىمانىمىز
آزادلىق يولوندا گىرە كەڭ كۆلسون آل قانىمىز
قوى وطن او غروندا ياران فدا اولسون جانىمىز
غم چىكمەرىك شهيد او لسا بىر نىچە اصلاح نىمىز
مىليون لارلا قورخو يilmىز سرباز بيميز وار بيزيم

*

«ستارخان»لار «باقرخان»لار بو تورپاقدان قالخدیلار
دشمن لری آلازلایب ایلدیریم تك چاخديلار
وطن خطره دوشنه بيرسئل او لوپ آخدیلار
آنjac ظفر بايراقینى زىروه لره تاخديلار
دنىز لره قانلى آخان آرازيمىز وار بىزىم

*

هر باهار داگول چىچىكىن يام ياشىل طاغلاريمىز
گوزلىكىدە بىر بىرىندەن ذوق آلىر باغلاريمىز
باش قالدىرىب بولودلارا دومانلى داغلاريمىز
ھله گلىر بوندان بىلەن گوزل چاغلاريمىز
وار «شامى» تك شاعرىمىز نە آزىمىز وار بىزىم

۱۳۵۷/۴/۱

غزل

سالىدىر دلبرىم لچك باشينا
دەپىر آستا - آستا كولك باشينا
لچكى باشىندا گۇرر كن دئىdim:
كىنك قونويدور چىچك باشينا
صىنوب قامى آلب عقلىمى
عاشقىم چىن بەچىن اپىك باشينا
گۇرسە دلبرىمەن آلا گۇزلىرىن
يوز دفعە دولانار ملك باشينا
باخاندا اوزومە گۈزلىر دولوسو
سانجىلىپ كېرىيگى اوئرهك باشينا
دولانىم باشينا من او دلبرىن
بال آرسى كىمى پتىك باشينا
سن بىلە گۈزە لىن دئىdim اى پرى
نه حاجت ووراسان بىرەك باشينا
اولمۇيامن كىمى وورولوب سنه

يوخساد ولانمازدى فلك باشينا
«شامي» يم اي گۆزەل آل بو كونلۇمو
وورما چوخ اودومون اتك باشينا

١٣٦٠/٥/١٨

غزل

قیووریلیب ساچلاری شاهمار کیمی
تؤکولوب دالینا آبشار کیمی
او ماوی گۆزلونی گۆرەندن برى
قارىشىپ احوالىم روزگار کیمی
باغرىمین باشينا او ووران داغى
همىشە ساخلارام يادگار کیمی
گزدىم اۋلۇكەلری دىيار بەدىار
بىر گۆزەل گۇرمە دىيم نازلى يار کیمی
اينجەدیر كىرى او جادىر بۇيو
آغدىر بىلك لرى يۇخا قار کیمی
قىبانام يورد و مون داش تور پاقينا
كى او نو بىلەيىب نوباهار کیمی
گىزدۇلان دىيانى قارىش بە قارىش
گۇر ھانسى دىيار وار بودىار کیمی
شاعرلر يېتىرىپ يىشە يېتىرىپ
«صەمد وورغۇن» کیمی «بختىار» کیمی

ائليمدن آليرام عشقى الهامى
تئور كوجه يازيرام «شهريار» كىمى
«شامى» يىم هميشه الده قلمىم
خلقىمه ايشلىرم صنعتكار كىمى

١٣٤٣/٢/٥

مسکن دردی

بو گئيش دنيادا بيرائوی يوخدور
يوخسو للوق گتيرىب جانافهلهنى
سايماقلا قور تولماز غمرى چو خدور
آللاهدا آز قالىب دانا فهلهنى

هر قوشون اوزونه يو واسى واردىر
بس نىيە بودنيا كاسىيادار دير
دردىنه چاتماسا لاب ايشى زاردىر
بو گون دولت گرهك قانافهلهنى

آليرايشه دىگىين اثر اجاره سى
وئرمە سين نىلە سين نەدىر چاره سى
اۋىيندە چۈرەك يوخ الدە پاره سى
اھل عيال قول ائدىر خانافهلهنى

اثنى دالىندا منزل آختارير
ائوسيزلىك مختى باغرىنى يارير
أوز واشدن دوشور آرادى قارير
دوغوب غم يشمگه آنا فهلهنى

ايستىدە، سويوقدا ايشلرھر آى لار
قالدىرار گئيلره اوجا سراي لار
أوزو مسكن دئيب دائم هارا يلار
گۈرون باغرى دؤنن قانا فهلهنى

اصل قىرغ ئۆچوندە قانون اساسى
ۋئير مسكن، خوراك، بىرده لىاسى
هله چىگىن دەدىر چولو پالاسى
دولت نىيە سالمىر سانا فهلهنى؟!

يوخسولون خىمەن دن ايلەين حذر
قىرىشمىش اۆزونە سالىن بىرنظر
«ايگەنە خلقى بىزەر، اۆزولۇت گزەر»
آماندىر قويماين يانا فهلهنى

«شامى» يەم سئورم باڭ انسانلارى
گۈن آلىتىدا پىشن او دەفان لارى

اونلار انقلابا وئریب قانلارى
آتمایین جرگەدن يانا فەلەنی

۱۳۶۱/۴/۲۶

ائل لر هجومى

بىر مثل دئىبلر آتابابالار
اوچورار داغلارى ائل لر هجومى
آغىر قابالارى يئىدن قالدىرار
بولانىب كفلەنن سئل لر هجومى

اتحاد دشمنين باغرىنى يارار
من نىتجە دئىيمىكى بىرلىكىدە نهوار
هوندور چنارلارى دىيدن قوبارار
قاصىر غالى اسن يئل لر هجومى

قوچاق ائل لريميز وئرسە ال الله
دشمن اوردو سونا دوشرونولوھ
سرمايە كاجينا سالار زلزلە
اورا قلار هجومى، بئل لر هجومى

گلین قودوزلاری محوائدهك هامى
توناق اولكمىزدە ظفر بايرامى
عاشيق لار او خوسون ماھنى - موغانمى
داغىتىسىن غىلىرى تىل لر هجومى

«شامى» يېم سۇزۇمۇن چوخ دور كىرى
ائل لرین قلىيىنده قويور اثىرى
قوى اپەريالىزىمە چالسىن ظفرى
قلم لر هجومى، دىل لر هجومى

۱۳۵۷/۳/۳۰

آذربایجان اوغلو يام

آذربایجان اوغلو يام وار چو خلو افتخاريم
طوفان کيمي گؤجوموار، داغلارکيمي و قارييم
من حقلی يم گئوه نسم اوز يوردو ما هميشه
بسلىر قوچاق ايگىت لر تارىخ بوبودىاريم
آت بئلىنده دوغولدوم اوشاق اكن آنادان
دؤيوشلرده گىچىيدىر همىشە روزگاريم
من تارىخىن قوجامان ان مبارز اوغلو يام
ھرىشىدە حرمتىم وار ھرياندا اعتباريم
قادىن كىشى تانىلماز بىزىم يىرده ازىلن
آت اوينىدار اوخ آثار اوزوم كىمى نىڭاريم
گونش منىم اليمدە كايناتا نور ساچىر
سۇكور ظلمت سىنه سين شمشىز زرنگاريم
منصور حلاجام من حاشا گئچم سۆزۈمدەن
قانىم يازار انا الحق عرشە او جالسا داريم
ھېچ بىلەيم نەدندىر دىلىم آچىلان گۈندەن
آذربایجان كىلەسى او لوپ دايىم شعارييم

من بوطبىي «فضولى» «نسىمى» دن آلمىشام
اونلارىن اجاقىتىدان وار سىنمدە شرارىيم
غۇم يىڭىرم قىسىدە «شامى» بونا امېنىم
گئچىر دومانلى گؤنلر گلر آزاد باهارىيم

١٣٥٦/١١/١

ایکی چیراغ خاموش اولدو

ایکی اولدوز آخیب گئنندی
ایکی گونش غروب ائندی
ایکی نرگس آچیب سولدو
ایکی چیراغ خاموش اولدو
ایکی شعله یانیب سؤندو
ایکی بولاق آینا کیمی
زلال، دورو، ایشيق، تمیز
ندن ایسه قورودلار !!
ایکی دنیز، انعکاسلى،
ماوى، گئزهل، درین، سونسوز
جو مد و ظلمت قوجاقينا
ایکی گئزه، نور گئزه سى
قارا نلیقا قاپاندیلار
وبير كؤنول چمنزارى
يانیب سولدو
غم هجومى، قارا دالغا

بىر ائره‌گى چولقالادى
نه طوفانلى، نه قورخولو
نه ائويشخان، نه جان سيخان
باتدى اشيق گؤزه‌لرى
مېن آرزو لو بيردنىانى،
شبح، خيال، دومان آلدى
و بىر قورخونج قارا بولوت
اۋزرينى كەلگە سالدى.
نە قارانلىق، نە بوغونتو، نە سىخىتى
قارا ظلمت نهايتسىز.
يئل لر اسدى او دنيادا
پائىز اولدو
بۇتون آرزو چىچكلىرى
حسرت ايله تۈركىلەدۈلر
كۈنۈل آدلى بىر-كتابىن
ورقلىرى بئركۈلەدۈلر
او كتابدا نە يازىلماش؟!
زەرە آدلى بىر گۈزەلىن
اميد، آرزو نەممەلرى
ناز باخىشلى، خوش ناخىشلى
تىكىش تىكىن عاغىللى قىز
كماللى قىز، جماللى قىز

ياشيل دونلو باهار كيمى
اولكر اونا رشك آپارار
آه، نه بيليم نشجه يازيم
بلكه ائله گؤيلر قىزى اولكر او نو نظرلە ميش
جان ياخىجى گۈزلەينين اشيقىنى اوغورلامىش
آه نه دېئىم كدرلىيەم
او گۈزلە نشجه باخيم
او گۈزلەڭى بير باخىشلا
مېن ايگىدى افسونلامىش
او گۈزلەكى جانلار آلمىش
او گۈزلەكى ائولر يىخمىش
نه افسونكار، نه تالانچى
نه غمزەلى نه عشوەلى
نه جادو گر، نه سحر كار
نه باخماقا قدرت او لار
نه قاچماقا كۈنۈل قويار
نشجه دېئىم؟ نشجه يازيم؟
ظالم دنيا - پاخىل دنيا
نشجه قىدين او گۈزلە ؟؟؟
بىرجوت اۇزو كە قاشى كيمى
نشچەدرنگە چالان گۈزە
هر باخانىن عقلين هو شون

شیرین - شیرین آلان گؤزه.

یوخ دنیالین نه تقصیرى

بئیوک شاعر «خیام» دئمیش:

«دنیا بیزدن بیچاره دیر»

«اختیاری او لسا اونون»

«اوز باشينا دولانارمی؟»

آلا گۈزلى گۈزه ل زهره

بو گوناهى كىمه يازاق؟؟

سن حير تده - من حير تده

قلم الده ساكت - ساكت

سونسوز فيكير آلېب منى

«بو گوناهى كىمه يازاق؟!»

زامان گىچىر آغىر - آغىر

آز گىچىمەير - چوخ گىچىمەير

گۈيدن گلير الهام قوشۇ

قولا قىما پىچىلدايير:

دئىر: «شامى» بىلە ياز كى:

«گۈزه ل زهره غم يىتماسىن»

گۈزلرىنىن گورا يىشىقى

اۋرە گىنه جالانىيدىر.

يەرلە آتىمى وئر تو فنگىمى

گىدىرم كى جىھەلرده دۇيوشم
اگر بو داوادا ئولىم آغلاما
استقلال يولوندا گىدىرم جىڭە
شانلى آذربايجان گۆزەل اۋلەكەمېز
اۋرە گىنى سىخما منسىزدار يخما
يەرلە آتىمى، وئر تو فنگىمى
اگر يسار الانسام بسوورو شىمادا
ئولوم شرفلى دىير او دىير يلىكىن
آزادلىق اوغرۇندا گەرك دۇيوشم
آنچاق او نۇدماكى كۆرپە او غلومى
كىپىر بىرده ئوبوم او نۇن او زۇنى
خدا حافظ جىھە منى گۆزلى بىر

قەرمان قىز كىسىر آتىن قاباغىن دېرىمندە سىلە گلىرىم جىڭە
من آنايوردۇ مۇن اصلان قىزى يام جىڭىدە دۇنۇرم شىرە، پىنگە

سنى تك قويمارام بىلنچى گوندە قوى ئولسکدە ايكىميىزدە بيرئولەك
تؤلکو كىمىي وارلىق بيزه ياراشماز بيز ئولسکدە گرەك مثل شىر ئولەك

دئيرم: مىر حبائى آرخا داشيم هله من دىرىي يسم قىما رام سنه
ان بؤيوك افتخار سنه بودوركى ياخشى عسگەر بئجرە سەن وطنە
دئير گئەت اىكىيدىم اوغرون خوش او لا ئوبورەم عشقىلە قىزىل يساناقىن
آتىما بيرقامچى ووروب چاپىرام آليجى قوش كىمى دوشورەم يولا

١٣٥٨/٩/١٠

دostalar منى سالىن يادا

چاتاغىدا عمرۇن خزانى
اجل دا وئرمىز آمانى
بو دنيا فانى دىر فانى
دostalar منى سالىن يادا

بىرگۈن او لار ئولەرم من
بىراىستكىان سو اىچمەگە
آرزو او زون عمومور قىسا
«بىر قۇناغام بىودنىادا»

يىل، ياغىشلار چالا جاقدىر
بؤيوك عكسيم قالا جاقدىر
منى يادا سالا جاقدىر
دostalar منى سالىن يادا

قېرىيىمن سال داشلا رىبنا
منىم كىچىك اطا قىيمدا
ھر كىمسە او نو گۈزەندە
قالما يَا جاق بلکە او دا

گۈل بىدىم چۈرۈيە جىك
قېرىمى گۈل بئورۇيە جىك
قوج اىگىتلىر تۈرۈيە جىك
دost لار منى سالىن يادا

دost لار منى
سالىن يادا.

گىچىر آى لار گىچىر اىل لر
قىش چىخانىدا ياز گلنەدە
آرخارىنام و طېنىمەدە
چاتانىدا آغىزىنىز دادا

۱۳۶۷/۱۱/۶

سون - م - شامى

انتشارات رودکی در سال ۶۹ منتشر کرد

- ۱- منظر الانسان فی ترجمة وفیات الاعیان جلد اول دکتر فاطمه مدرسی
- ۲- تاریخ ارومیه کیوان وزیری
- ۳- داستانهای چنی دکتر محمد دیرسیاقی
- ۴- بتون مسلح به الیاف فولادی مهندس عبدالله کیوانی
- ۵- طرح و محاسبه دریچه‌های قطاعی « « «
- ۶- اصول و تکنولوژی تزریق « « «
- ۷- خیمه در پائیز اسماعیل یورد شاهیان
- ۸- آبی در آشوب « « «
- ۹- طبیعتین قوینوندا م. شامی

انتشارات رودکی در سال ۶۹ منتشر می‌کنند:

- ۱- منظر الانسان فی ترجمه و فیات الاعیان جلد دوم دکتر فاطمه مدرسی
- ۲- تاریخ مبارک غازان خان کارلیان
- ۳- زراتشتنامه دکتر محمد دیرسیاپی
- ۴- اخبار حلاج لوئی ماسینون
- ۵- دیوان فارسی نباتی دکتر حسین محمدزاده صدیق
- ۶- « ترکی » « »
- ۷- دیوان بایرک قوشچو اغلو « »
- ۸- « غریبی » « »
- ۹- خاطره‌لر مشگیری
- ۱۰- گونش تونقالی مددی

آذر بایحان ادبیاتی و اینجعه صنعتی

(۱)

قیمت : ۵۵۰ روپیه